

83. [*] మరియు వారు (కొందరు క్రైస్తవులు) ప్రవక్తపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ గ్రంథాన్ని) విన్నప్పుడు, సత్యాన్ని తెలుసు కున్నందుకు, వారి కళ్ళ నుండి కన్నీళ్ళు కారటం నీవు చూస్తావు. ⁵⁸ వారు ఇలా అంటారు: "ఓ మా ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము. కావున మమ్మల్ని సాక్ష్యం ఇచ్చేవారిలో వ్రాసుకో!"

84. "మరియు మేము అల్లాహ్ ను మరియు మా వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని విశ్వసించకుండా ఉండటానికి మాకేమైంది? మా ప్రభువు మమ్మల్ని సద్వర్తనులలో చేర్చాలని మేముకోరుకుంటున్నాము."

85. కావున వారు పలికిన దానికి ఫలితంగా, అల్లాహ్ వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలను ప్రసాదించాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు సజ్జనులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

86. మరియు ఎవరైతే సత్య-తిరస్కారులై మా సూచన (ఆయాతీ)లను అబద్ధాలన్నారో, అలాంటివారు భగభగ మండి నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

87. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మీకు ధర్మ సమ్మతం చేసిన పరిశుద్ధ వస్తువులను నిషిద్ధం చేసుకోకండి మరియు హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ హద్దులు మీరిపోయేవారిని ప్రేమించడు. ⁵⁹

88. మరియు అల్లాహ్ మీకు జీవనోపాధిగా ప్రసాదించిన వాటిలో ధర్మసమ్మతమైన, పరిశుద్ధమైన

وَ إِذَا سَبَعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ
تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ
مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا
أَمَّا فَانْكُرْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٨﴾

وَ مَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ مَا جَاءَنَا
مِنَ الْحَقِّ وَ نَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا
مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٥٩﴾

فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٠﴾

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٦١﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحَرُّمُوا طَيِّبَاتِ
مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا ۗ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٦٢﴾

وَ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۗ

58) చూ. 3:199. ఇథియోపియా ('హబషహ్) రాజు - జాఫర్ (ర'ది.'అ.) నుండి - సూరహ్ మర్యమ్ (19), విని కన్నీళ్ళుకారాడు. అతడు (ర'ది.'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించాడు. దానికి ఈ 'హదీస్' సాక్ష్యం: 'హబషహ్ రాజు మరణించినపుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) సహారాలో తమ అనుచరులలో సహా పరోక్ష ('గాయబానా) నమాజ్-జనాజా చేశారు. ('స. బుఖారీ, 'స. ముస్లిం).

59) ఒక 'స'హాబీ దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి హాజరై అన్నాడు: "ఓ దైవప్రవక్తా! నేను మాంసం తినటం వలన నా కామవాంఛలు పెరుగుతున్నాయి. కావున నేను మాంసాహారాన్ని నాపై నిషేధించుకున్నాను." అట్టి సందర్భంలో ఈ ఆయాతీ అవతరింపజేయబడింది. (తిర్మిజీ).

పదార్థాలను తీసేసింది. మీరు విశ్వసించిన అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి.

89. మీరు ఉద్దేశం లేకుండానే చేసిన ప్రమాణాలను గురించి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పట్టుకోడు. కాని మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా చేసే ప్రమాణాలను గురించి ఆయన మిమ్మల్ని (తప్పకుండా) పట్టుకుంటాడు. కావున దానికి (ఇలాంటి ప్రమాణ భంగానికి) పరిహారంగా మీరు మీ ఇంటి వారికి పెట్టి, మధ్య రకమైన ఆహారం పది మంది పేదలకు పెట్టాలి. లేదా వారికి వస్త్రాలు ఇవ్వాలి. లేదా ఒక బానిసకు స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించాలి. ఎవడికి ఈశక్తి లేదో! అతడు మూడుదినాలు ఉపవాసం ఉండాలి. మీరు ప్రమాణం చేసి భంగపరిస్తే, ఇది దానికి పరిహారం (కఫారా).⁶⁰ మీ ప్రమాణాలను కాపాడుకోండి. మీరు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞలను ఈవిధంగా మీకు విశదపరుస్తున్నాడు.⁶¹

90. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, మధ్య పానం,⁶² జూదం, బలిపీఠం మీద బలిఇవ్వటం (అన్సాబ్)⁶³ మరియు శకునానికై బాణాల ప్రయోగం (అజ్జామ్) ఇవన్నీ కేవలం అసహ్య కరమైన షై'తాన్ చేష్టలు, కావున మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే వీటిని త్యజించండి.

91. నిశ్చయంగా, షై'తాన్ మద్యపానం మరియు జూదం ద్వారా మీ మధ్య విరోధాలు మరియు విద్వేషాలు రేకెత్తించాలని మరియు మిమ్మల్ని

اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي آتَيْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿٨٩﴾

لَا يَأْخُذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ
وَلَكِنْ يَأْخُذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْاَيْمَانَ
فَكَفَّارَتُهُ اِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ
اَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ اَهْلِيكُمْ اَوْ
كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَّمْ
يَجِدْ قَصِيَامًا ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ
كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ
وَ اَحْفَظُوا اَيْمَانَكُمْ
كٰذٰلِكَ يَبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٩٠﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنَّمَا الْخَمْرُ
وَ الْاَلْبَسِرُ وَ الْاَنْصَابُ وَ الْاَزْلَامُ
رَجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ
فَاَجْتَنِبُوْهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٩١﴾

اِنَّمَا يُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ
الْعَدَاوَةَ وَ الْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَ الْاَلْبَسِرِ

60) ప్రమాణం: ఇది 'అరబ్బీల్లో 'హాలఫ్ లేక అయ్మాన్ అనబడుతుంది. ఇవి మూడు రకాలు:

(i) ల'గ్వూన్: ఇది మానవుడు మాటి మాటికి ఆలోచించకుండా చేసే ప్రమాణం. దీనికెట్టి పరిహారం (కఫారా) లేదు. (ii) 'గమూసున్: మానవుడు ఇతరులను మోసపుచ్చటానికి చేసే బూటక ప్రమాణం. ఇది మహాపాపం. దీనికెట్టి పరిహారం (కఫారా) ఉపయోగకరం కాదు. (iii) ము'అబ్బుదల్హిన్: మానవుడు సహృదయంలో పూర్తి నిశ్చయంతో చేసే ప్రమాణం. దీనిని భంగపరిస్తే పరిహారం (కఫారా) ఇవ్వాలి. అది ఈ ఆయత్లో పేర్కొనబడింది.

61) చూడండి, 2:224-225; 38:44.

62) మద్యపానం (సారాయి మొదలైన మత్తుపదార్థాలను తీసేటం, త్రాగటం, పీల్చుకోవటం) గురించి ఇది మూడవ ఆజ్ఞ. ఇక్కడ వీటిని గురించి నిషేధం వచ్చింది. ఇంతకు ముందు 2:219, 4:43లలో వీటిని గురించి ఆజ్ఞలు వచ్చాయి.

63) చూడండి, 5:3 వ్యాఖ్యానం 7.

అల్లాహ్ ధ్యానం నుండి మరియు నమాజ్ నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాడు. అయితే మీరిప్పుడైనా మానుకోరా?

92. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు ప్రవక్తను అనుసరించండి. జాగ్రత్త! మీరు ఒకవేళ తిరిగిపోతే! నిశ్చయంగా, మా ప్రవక్త బాధ్యత కేవలం (మా ఆజ్ఞలను) మీకు స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే అని తెలుసుకోండి.

93. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిపై, (ఇంతకు ముందు) వారు తిన్న (త్రాగిన) దాన్ని గురించి దోషం లేదు; ఒకవేళ వారు దైవభీతి కలిగి ఉండి, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూఉంటే, ఇంకా దైవభీతి కలిగి ఉండి విశ్వాసులైతే, ఇంకా దైవభీతి కలిగి ఉండి సజ్జనులైతే! మరియు అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

94. ఓ విశ్వాసులారా! (మీరు ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు) - మీ ఇంద్రియాలకు అగోచరమైన అల్లాహ్ కు ఎవరు భయపడతారో చూడటానికి - అల్లాహ్ మీ చేతులకు మరియు మీ బల్లములకు అందుబాటులో ఉన్న కొన్ని వేట (జంతువుల) ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షకు గురిచేస్తాడు. కావున ఈ (హెచ్చరిక) తరువాతకూడా ఎవడుహద్దులను అతిక్రమిస్తాడో, వాడికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

95. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు వేటాడకండి. ⁶⁴ మీలో ఎవరైనా బుద్ధి పూర్వకంగా వేటచేస్తే, అతడు చంపిన జంతువులో సరితూగే ఒక పశువును పరిహారంగా సమర్పించు కోవాలి. దానిని (ఆ పశువును) మీలో న్యాయ వర్ణనలైన ఇద్దరు వ్యక్తులు నిర్ణయించాలి. పశువును ఖుర్బానీ కొరకు క్రొబహ్ వద్దకు

وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٥١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٥٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَبْلُوَكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيِّدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيِّدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ ۗ وَمَن قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ

64) మీకు హానికలిగించగల జంతువులను, ఇహ్రామ్ స్థితిలో చంపవచ్చు. ఉదా: పాము, తేలు, పిచ్చికుక్క మొదలైనవి. వేదలకు బోజనం పెట్టడం మరియు ఉపవాస విషయాలలో ధర్మ వేత్తలను సంప్రదించండి. ఇవి చంపబడిన జంతువును బట్టి వివిధ రకాలు ఉంటాయి.

చేర్చాలి. లేదా దానికి పరిహారంగా కొందరు పేదలకు భోజనం పెట్టాలి, లేదా దానికి పరిహారంగా - తాను చేసిన దాని ప్రతిఫలాన్ని చవి చూడటానికి - ఉపవాసముండాలి. గడిచిపోయిన దానిని అల్లాహ్ మన్నించాడు. కాని ఇక ముందు ఎవరైనా మళ్ళీ అలా చేస్తే అల్లాహ్ అతనికి ప్రతీకారం చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వ శక్తి సంపన్నుడు, ప్రతీకారం చేయగలవాడు.

96. సముద్ర జంతువులను వేటాడటం మరియు వాటిని తినటం, ⁶⁵ జీవనోపాధిగా మీకూ (స్థిరనివాసులకూ) మరియు ప్రయాణికులకూ ధర్మ సమ్మతం చేయబడింది. కానీ, మీరు ఇస్లామ్ స్థితిలో ఉన్నంత వరకూ భూమిపై వేటాడటం మీకు నిషేధింపబడింది. కావున మీరు (పునరుత్థానదినమున) ఎవరి ముందు అయితే సమావేశ పరచబడతారో ఆ అల్లాహ్ యందు బయభక్తులు కలిగి ఉండండి. (1/8)

97. * అల్లాహ్ పవిత్ర గృహం అయిన క్షాబహ్ ను మానవజాతి కొరకు, సురక్షితమైన శాంతి నిలయంగా (బైతుల్ హరామ్ గా) చేశాడు. ⁶⁶ మరియు పవిత్ర మాసాన్ని మరియు బలి (హదయ) పశువులను మరియు మెడలలో పట్టాలువేసి క్షాబహ్ కు ఖుర్బానీ కొరకు తేబడే పశువులను (ఖిలాఇదలను) కూడా నియమించాడు. ఇది ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్నదంతా నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎరుగునని, మీరు తెలుసుకోవాలని! మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి ఒక్క విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

98. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో కఠినుడని తెలుసుకోండి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశిలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

هَدْيًا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارًا طَعَامًا
مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُ صِيَامًا
لِيُبَدَّ وَقَ وَالْأَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ٥٦

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ
مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ
عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٥٧

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَ
الْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ٥٨

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ٥٩

65) నీటి జంతువు మరణించినది కూడా హాలాల్. చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.
66) క్షాబహ్ (హదయ) సరిహద్దులో - ఇస్రాలో ఉన్నా, లేకున్నా - వేటాడటం, జంతువులను చంపటం, చెట్లను నరుకటం నిషేధింపబడ్డాయి. చూడండి, 2:125.

99. సందేశహారుని బాధ్యత కేవలం (అల్లాహ్ సందేశాలను) మీకు అందజేయటమే! మరియు మీరు వెలిబుచ్చేది మరియు దాచేది అంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

100. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: "చెడు వస్తువుల ఆధిక్యత నీకు ఎంతనచ్చినా! చెడు మరియు మంచివస్తువులు సరిసమానంకాజాలవు.⁶⁷ కావున ఓ బుద్ధిమంతులారా! మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి."

101. ఓ విశ్వాసులారా! వ్యక్తపరిస్తే మీకు బాధ కలిగించెడు విషయాలను గురించి, మీరు ప్రశ్నించండి. ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడటప్పుడు, మీరు వాటిని గురించి ప్రశ్నిస్తే! అవి మీకు విశదపరచబడవచ్చు! వాటి కొరకు (ఇంతవరకు మీరు చేసిన ప్రశ్నల కొరకు) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.

102. వాస్తవానికి మీకు పూర్వం ఒక జాతివారు ఇటు వంటి ప్రశ్నలనే అడిగారు. తరువాత వాటి (ఆ ప్రశ్నల) కారణంగానే వారు సత్యతిరస్కారానికి గురి అయ్యారు.⁶⁸

103. అల్లాహ్ బ'హీరహ్ ను గానీ, సాయి'బహ్ ను గానీ, వ'సీలహ్ ను గానీ లేక 'హామ్ ను గానీ

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۗ وَاللَّهُ

يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ

أَعْبَأَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ ۗ فَاتَّقُوا اللَّهَ

يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن

أَشْيَاءَ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوُؤُهُمْ ۗ وَإِن

تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَّلَ الْقُرْآنُ

تَبَدَّلَ لَكُمْ ۗ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۗ وَاللَّهُ

عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ

أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَابِيَةٍ

وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۗ وَلَٰكِنَّ

67) 'ఖబీస': అంటే, అధర్మ, అపవిత్ర, చెడ్డ, నికృష్ట, అపరిశుద్ధ వస్తువులు, చెష్టలు, మాటలు, విషయాలు మొదలైనవి. 'తయ్యబ్': అంటే ధర్మ, మంచి, పవిత్ర, ఉత్కృష్ట, శ్రేష్ట, పరిశుద్ధ వస్తువులు, చెష్టలు, మాటలు విషయాలు మొదలైనవి.

68) అబూ హురైరా (ర'ది.అ.) కథనం: దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ ప్రవచనంలో ఇలా అన్నారు: "హజ్జ్ మీ కొరకు విధిగా నియమించబడింది." అప్పుడు ఒకతను (ర'ది.అ.) ప్రశ్నించాడు: "ప్రతి సంవత్సరమా?" దైవప్రవక్త ('స'అస) మౌనం వహించారు. ఆవ్యక్తి మరి రెండు సార్లు అదే ప్రశ్న అడిగాడు. దానికతను: "నేను అవును అంటే అది మీకు విధి అయ్యేది మరియు అది మీకు చేతనయ్యేది కాదు." ('స.ముస్లిం క్లెబుల్ 'హజ్జ్ 'హాదీస్' నం. 412, దీనినే అహ్మద్, అబూ-దావూద్, నసాయి' మరియు ఇబ్నె-మాజా ఉల్లేఖించారు). కావున ఖుర్ఆన్ లో ఉన్న ఆజ్ఞను, ఉన్నవి ఉన్నట్లే పాటించాలి. ఏ విషయమైతే దానిలో పేర్కొన బడలేదో వాటిని గురించి మౌనం వహించటమే మేలు.

నియమించ లేదు. ⁶⁹ కాని సత్య-తిరస్కారులు అల్లాహ్‌పై అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు. మరియు వారిలో చాలా మంది బుద్ధిహీనులే!

104. మరియు వారితో: "అల్లాహ్ అవతరింప జేసిన దాని (సందేశం) వైపునకు మరియు ప్రవక్త వైపునకు రండి." అని పిలిచినప్పుడు! వారు: "మా తండ్రి-తాతలు అవలంబిస్తూ ఉండగా మేము చూసిన (మార్గమే) మాకు చాలు!" అని జవాబిస్తారు. ఏమీ? వారి తండ్రి-తాతలకు ఏమీ తెలియకున్నా మరియు వారు సన్మార్గం మీద లేకున్నా (వారి మార్గాన్నే వీరు అనుసరిస్తారా)?

105. ఓ విశ్వాసులారా! మీ స్వయానికి మీరు బాధ్యత వహించండి. మీరు సన్మార్గంలో ఉంటే, మార్గభ్రష్టులైన వారు, మీకు ఎలాంటి హాని చేయలేరు. ⁷⁰ మీరంతా అల్లాహ్ వైపునకే మరలి పోవలసి వుంది. అప్పుడు ఆయన మీరేమేమి చేస్తూ ఉండవారో మీకు తెలియజేస్తాడు.

106. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం ఆసన్నమైతే, మీరు వీలునామా వ్రాసి టప్పుడు, మీలో న్యాయవర్తులైన ఇద్దరు వ్యక్తులను సాక్షులుగాతీసుకోండి. ఒకవేళ మీరు ప్రయాణ స్థితిలో ఉండి, అక్కడ మీకు మరణ ఆపద సంభవిస్తే, మీ వారు (ముస్లింలు లేకుంటే) ఇతరులను

الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَكَثْرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٤﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۖ أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٥﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٦﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرٍ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ

69) ఇవి ముప్రీక్ ఖురైషులు తమ ఆడ ఒంటలకు ఇచ్చిన పేర్లు. వాటిని వారు తమ దేవతలకు అర్పితం చేసి, వాటిని పనులకు, సవారిలకు ఉపయోగించకుండా, విచ్చలవిడిగా మేస్తూ తిరుగటానికి వదిలే వారు. ఇంకా చూడండి, 6:138-139, 143-144.

70) ప్రజలు ఈ ఆయత్‌ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేనందువలన అబూ-బక్ర్ సిద్దిఖ్ (ర'ది.అ.) వారితో ఇలా అన్నారు: "ప్రజలారా! నేను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: 'ప్రజలు చెడు జరుగుతుండగా చూసి, దానిని మార్చటానికి ప్రయత్నం చేయకుంటే త్వరలోనే అల్లాహ్ (సు.త.) వారిని తన శిక్షకు గురిచేయవచ్చు!' " (మున్నద్ అ'హ్మాద్ ఫుస్తకము -1, పేజీ-5. తిర్మిజి, 'హదీస్' నం. 2178; అబూ-దావూద్, 'హదీస్' నం. 4338). ఈ ఆయత్ అర్థం ఏమిటంటే: మీరు సన్మార్గం మీద ఉండి, చెడు నుండి దూరంగా ఉంటూ, ప్రజలకు సన్మార్గం చూపుతూ దుర్మార్గం నుండి ఆపుతూ ఉంటే, వారు మీ మాటను లక్ష్యవిట్టనిచో మీ పని మీరు చేశారు. దానికి ప్రతిఫలం పొందుతారు. కాని మీ ప్రాణానికి హాని కలిగే భయం ఉంటే! మీరు: 'అమ్మో బిల్ మ'అరూఫ్ వ నహ్' అనిల్ మున్న'ర్.'ను ఉపేక్షించవచ్చు!

ఎవరినైనా ఇద్దరిని (సాక్షులుగా) తీసుకోవచ్చు. ఆ ఇద్దరినీ నమాజ్ తరువాత ఆపుకోండి. మీకు సందేహముంటే, వారిద్దరూ అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి ఇలా అనాలి: "మా దగ్గరి బంధువుకొరకైనా సరే, మేము స్వార్థం కోరకు మా స్వాస్థ్యాన్ని అమ్ముము. మేము అల్లాహ్ కొరకు ఇచ్చే స్వాస్థ్యాన్ని దాచము. మేము ఆవిధంగా చేస్తే నిశ్చయంగా, పాపాత్ములలో లెక్కింపబడదుము గాక!"

107. కాని, ఆ తరువాత ఆ ఇద్దరు (సాక్షులు) పాపం చేశారని తెలిస్తే! అప్పుడు మొదటి ఇద్దరి (సాక్ష్యం) వలన హక్కును కోల్పోయిన వారి (బంధువుల)లో నుండి ఇద్దరు మొదటి వారిద్దరికి బదులుగా నిలబడి అల్లాహ్ పై శపథం చేసి ఇలా అనాలి: "మా సాక్ష్యం వీరిరువురి సాక్ష్యం కంటే ఎక్కువ హక్కుగలది (సత్యమైనది). మరియు మేము ఏ విధమైన అక్రమానికి పాల్పడలేదు. మేము ఆవిధంగా చేస్తే నిశ్చయంగా, అన్యాయ పరులలో చేరిపోదుము గాక!"

108. ఇది (ఈ పద్ధతి) ప్రజలు నిజమైన సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి లేదా వారి ప్రమాణాలను, తరువాత తీసుకొనబడే ప్రమాణాలు ఖండిస్తాయని వారిని భయపెట్టటానికి ఉత్తమమైనది. అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండి, (ఆయన ఆదేశాలను) వినండి. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులకు సన్మార్గం చూపడు. (1/4)

109. * ఆ రోజు అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరిని సమావేశపరచి: "మీకేమి జవాబు ఇవ్వబడింది?" అని అడిగితే! వారు: "మాకు యధార్థ జ్ఞానం లేదు! నిశ్చయంగా, నీవు మాత్రమే సర్వ అగోచర విషయాల జ్ఞానం గలవాడవు." అని పలుకుతారు.⁷¹

110. (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున), అల్లాహ్: "ఓ మర్కమ్ కుమా

ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابْتُمْ
مُصِيبَةً الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ
بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمُنِ بِاللَّهِ إِنَّ
ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ
دَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا
إِذَا لِينِ الْإِثْمِينَ ۝

فَإِنْ عَثِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا
فَأَخْرَجَ يَفْقُومِنِ مَقَامَهُمَا مِنَ
الدِّينِ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُولَئِينَ
فَيُقْسِمُنِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ
شَهَادَتِهِمَا وَمَا عَتَدْنَا لَإِنَّا إِذَا لِينِ
الظَّالِمِينَ ۝

ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ
وَجْهٍهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تَرُدَّ آيْمَانُ
بَعْدَ آيْمَانِهِمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْعَوْا
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝
يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَا
ذَا أَجَبْتُمْ ۖ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا ۖ إِنَّكَ
أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُعِيْسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ

71) ఇక్కడ ప్రవక్తలు (అలైహిమ్ స.) అందరూ అంటున్నారు: "మాకు అగోచర జ్ఞానం లేదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)కు మాత్రమే ఉంది!"

రుడా! 'ఈసా (ఏసు) నేను నీకు మరియు నీ తల్లికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకో! నేను పరిశుద్ధాత్మ (రూహుల్ ఖుదుస్) ⁷² ద్వారా నిన్ను బలపరిచాను, నీవు ఉయ్యాలలోనూ మరియు యుక్త వయస్సులోనూ ప్రజలలో మాట్లాడేవాడివి. మరియు నేను గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని, తోరాతును మరియు ఇంజిలును నీకు నేర్పాను. ⁷³ మరియు నీవు నా ఆజ్ఞతో పక్షికారం గల మట్టి బొమ్మను తయారు చేసి, దానిలో ఊదినపుడు, నా ఆజ్ఞతో అది పక్షిగా మారిపోయేది. మరియు నీవు పుట్టుగ్రుడ్డిని మరియు కుష్టురోగిని నా ఆజ్ఞతో బాగుచేసేవాడివి. మరియు నీవు నా ఆజ్ఞతో మృతులను లేపే వాడివి. ⁷⁴ మరియు నీవు స్వప్నమైన సూచనలలో ఇస్రాాయిలు సంతతివారి వద్దకు వచ్చినపుడు, ⁷⁵ వారిలోని సత్య-తిరస్కారులు: 'ఇది స్వప్నమైన మాయా జాలం తప్ప మరేమీ కాదు!' " అని అన్నారు. అప్పుడు నేను వారి కుట్ర నుండి నిన్ను కాపాడాను!

111. మరియు నేను, ('ఈసా) శిష్యుల ('హూవారి యూనీల) మనస్సులలో ఇలా మాట వేసినప్పుడు: ⁷⁶ "నన్ను మరియు నా ప్రవక్తను విశ్వసించండి." వారన్నారు: "మేము విశ్వసించాము మరియు మేము ముస్లింలము అయ్యాము అనే మాటకు సాక్షిగా ఉండు!"

112. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఆ శిష్యులు ('హూవారి యూనీ): "ఓ మర్యమ్ కుమారుడవైన 'ఈసా

نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ
أَيَّدْتِكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ تَكْمِيْمُ
النَّاسِ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ
عَلَّمْتِكَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرَةَ
وَ الْإِنْجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا
فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَ تُبْرِئُ الْكَلْمَةَ
وَ الْإِبْرَصَ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ
عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

وَ إِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ
آمِنُوا بِي وَ بِرَسُولِي ۖ قَالُوا آمَنَّا وَ
اشْهَدُوا بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿٧٧﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يُعِيسَى ابْنُ
مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ

72) చూడండి, 2:87.

73) చూడండి, 3:48.

74) చూడండి, 3:49.

75) చూడండి, 3:54.

76) ఇక్కడ అవోహయ్త అంటే వోహో. కాని ఈ పదానికి ఇక్కడ శిష్యుల మనస్సులలో ఆలోచన వేయబడిందని అర్థం. ఇదేవిధంగా 'ఈసా (అ.స.) తల్లి మర్యమ్ (అ.స.) మనస్సులో మరియు మాసా (అ.స.) తల్లి మనస్సులో మాట వేయబడివుండెను. వోహో కేవలం ప్రవక్తల పైననే అవతరింపజేయబడుతుంది.

(ఎసు) ఏమీ? నీప్రభువు మాకోరకు ఆకాశంనుండి ఆహారంతో నిండిన ఒకపళ్ళెం దింపగలడా?" అని అడిగారు! 77 దానికి ('ఈసా): "మీరు వాస్త వానికి విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి!" అని అన్నాడు.

113. వారు: "వాస్తవానికి, మేము దానినుండి తీసి, మా హృదయాలను తృప్తిపరచుకోవటానికి మరియు నీవు మాతో సత్యం పలికావని తెలుసుకోవటానికి మరియు దానిని గురించి మేము సాక్షులుగా ఉండటానికి, మేమిలా కోరుతున్నాము!" అని అన్నారు.

114. దానికి మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా (ఎసు): "ఓ అల్లాహ్! మా ప్రభూ! ఆకాశం నుండి ఆహారంతో నిండిన ఒక పళ్ళెాన్ని మా కొరకు అవతరింపజేయి (దింపు); అది మాకు మొదటి వాని నుండి చివరివాని వరకు పండుగగా ఉండాలి; అది నీ తరపు నుండి ఒక సూచనగా ఉండాలి. మాకు ఆహారాన్ని ప్రసాదించు. నీవే అత్యుత్తమ మైన ఉపాధి ప్రదాతవు!" అని ప్రార్థించాడు.

115. (అప్పుడు) అల్లాహ్: "నిశ్చయంగా, నేను దానిని మీపై అవతరింపజేస్తాను (దింపుతాను). కాని, దాని తరువాత కూడా మీలో ఎవడైనా సత్య-తిరస్కారానికి పాల్పడితే! నిశ్చయంగా, వానికి నేను ఇంతవరకు సర్వలోకాలలో ఎవ్వడికీ విధించని శిక్షను విధిస్తాను!" అని అన్నాడు.

116. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున), అల్లాహ్: "ఓ మర్యమ్ కుమారుడా! 'ఈసా (ఎసు) ఏమీ? నీవు ప్రజలతో: 'అల్లాహ్ కు బదులుగా నన్నూ మరియు నా తల్లిని ఆరాధ్యులుగా చేసుకోండి!' అని చెప్పావా?" అని ప్రశ్నించగా! దానికి అతను ('ఈసా) అంటాడు: "నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు. నాకు పలక

عَلَيْنَا مَا آدَتْهُ مِنَ السَّمَاءِ ۗ قَالَ
اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾
قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ
قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَ
نَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٧٨﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا
انزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِآوَلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً
مِّنكَ ۗ وَارزُقْنَا ۗ وَأَنْتَ خَبِيرٌ
الرَّزِيقِينَ ﴿٧٩﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَنْ
يَكْفُرْ بَعْدَ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ
عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ
الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

وَ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَآئِمَّتِي
الِهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ ۗ قَالَ سُبْحٰنَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي

77) మా'ఇదహ్: అంటే ఆహారంతో నిండిన ఒక పళ్ళెం. దీనిని ఉర్బూలో దస్తరీఖాన్ అని అంటారు. ఎందుకంటే దస్తరీఖాన్ మీద కూడా ఆహారం పెట్టబడుతుంది.

టూనికి అర్థతలేని మాటను నేను పలకటం తగిన పని కాదు. ఒకవేళ నేను అలా చెప్పిఉంటే నీకు తప్పక తెలిసి ఉండేది. నా మనస్సులో ఉన్నది నీకు తెలుసు, కాని నీ మనస్సులో ఉన్నది నాకు తెలియదు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వ అగోచర విషయాలు తెలిసినవాడవు!

117. "నీవు ఆదేశించింది తప్ప, నేను మరేమీ వారికి చెప్పలేదు, అంటే: 'నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.' అని. నేను వారి మధ్య ఉన్నంత వరకు వారికి సాక్షిగా ఉన్నాను. నీవు నన్ను ఖైదీ లేపుకున్న తరువాత నీవే వారిని కనిపెట్టుకుని ఉన్నావు.⁷⁸ మరియు నీవే ప్రతిదానికి సాక్షివి!⁷⁹"

118. "ఒకవేళ నీవు వారినిశిక్షించదలిస్తే వారు నీ దాసులే! మరియు నీవు వారిని క్షమించదలిస్తే! నీవు సర్వ శక్తిమంతుడవు మహా వివేచనా పరుడవు!"

119. అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలాసలవిచ్చాడు: "ఈ రోజు సత్యవంతులకు వారిసత్యం లాభదాయక మవుతుంది. వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు లభిస్తాయి. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయనతో ప్రసన్నులవుతారు. ఇదే గొప్ప విజయం (సాఫల్యం)!"

120. ఆకాశాలపైననూ, భూమిపైననూ మరియు వాటిలో నున్న సమస్తం పైననూ, సామ్రాజ్యాధి పత్యం అల్లాహ్ దే! మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు (అన్నింటిపై అధికారం గలవాడు).

بِحَقِّي ۚ إِنَّ كُنْتَ قُلْتَهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ
تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِكَ ۗ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝
مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ
اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنْتُ
عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ۚ مَا دُمْتُ فِيهِمْ ۚ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝
إِنَّ تَعَذُّبَهُمْ فَأَنَّهُمْ عِبَادُكَ ۚ وَإِنْ تَغْفِرْ
لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝
قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ
صِدْقُهُمْ ۗ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۗ ذَٰلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝
لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
فِيهِنَّ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

78) చూడండి, 3:55.

79) షహీదున్ అప్-షహీదు (51): *The All-Witness*, సర్వసాక్షి. *The Omniscient*. తన జ్ఞానంలో ప్రతిచోట ఉండేవాడు. చూడండి, 3:98, 58:6. ***

6. సూరహ్ అల్-అన్'అమ్

ఈ సూరహ్ చివరి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. అన్'అమున్: పశువులు. 162- 163వ ఆయతులలో ఉన్న ప్రార్థన ఎంతో మహత్వమైనది. 50వ ఆయత్ ఎంతో ముఖ్యమైనది: "(ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: 'నా వద్ద అల్లాహ్ కోశాగారాలున్నాయని గానీ, లేదా నాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ, నేను మీతో అనడంలేదు. లేదా నేను దేవదూతనని కూడా అనడంలేదు. కానీ నేను కవలం నావై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను.' " 165 ఆయతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 136వ ఆయత్ లో ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించి; చీకట్లను మరియు వెలుగును నెలకొలిపిన అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు. అయినా సత్య-తీర్థస్కారులు (ఇతరులను) తమ ప్రభువుకు సమానులుగా పరిగణిస్తున్నారు.
2. ఆయనే మిమ్మల్ని మట్టిలో సృష్టించి, ఆ తరువాత మీకు ఒక గడువు నియమించాడు. ¹ ఆయన దగ్గర మరొక నిర్ణీతగడువు కూడా ఉంది. ² అయినా మీరు సంశయంలో పడి ఉన్నారు.
3. మరియు ఆయన! అల్లాహ్‌యే, ఆకాశాల లోనూ మరియు భూమిలోనూ (ఆరాధ్యుడు). మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, అంతా ఆయనకు తెలుసు మరియు మీరు అర్థించేది (మంచి-చెడు) అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. ³
4. అయినా వారి ప్రభువు సూచనల నుండి వారి వద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా దానికి వారు ఎముఖతే చూపేవారు!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ۚ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا ابْرِيهِمْ يَعْدِلُونَ ۝
هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا ۗ وَأَجَلٌ مُّسَيِّئٌ عِنْدَهُ ۗ تُمْرَأْتُمْ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ۝
وَ هُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَ فِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَ جَهْرَكُمْ وَ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ۝
وَ مَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۝

1) అంటే మరణ సమయం.
2) అంటే పునరుత్థాన దినం.
3) అల్లాహ్ (సు.త.) 'అర్థోపై ఉంటాడు, ఆయన ఔన్నత్యానికి తగినట్లుగా. కానీ అల్లాహులతో అలా తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉంటాడు. అంటే ఏ విషయం కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) జ్ఞానపరిధి నుండి అగోచరంగా లేదు. ఇది అస్థానున్నట్, సలపుల విశ్వాసం (అజీబ్‌హా). వివరాలకు చూడండి, 43:84, 'తబరీ, ఇబ్నె-కసీర్'.

5. వాస్తవానికి, ఇప్పుడు వారు తమ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని (ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని) కూడా అసత్యమని తిరస్కరించారు. ⁴ కాబట్టి వారు పరిహసించేదాని (ప్రతిఫలాన్ని) గురించిన వార్త వారికి త్వరలోనే రానున్నది.

6. ఏమీ? వారు చూడలేదా (వారికి తెలియదా)? వారికి పూర్వం ఎన్నో తరాలను మేము నాశనం చేశాము. మేము మీకు ఇవ్వని ఎన్నో బల సంపదల నిచ్చి వారిని భువిలో స్థిరపరిచాము; మరియు వారిపై మేము ఆకాశం నుండి ధారా పాతంగా వర్షాలు కురిపించాము; మరియు క్రింద నదులను ప్రవహింపజేశాము; చివరకు వారు చేసిన పాపాలకు ఫలితంగా వారిని నాశనంచేశాము; మరియు వారిస్థానంలో ఇతర తరాలవారిని లేపాము.

7. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ మేము చర్మ పత్రంపై ⁵ వ్రాయబడిన గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేసినా, అప్పుడు వారు దానిని తమ చేతులతో తాకి చూసినా! సత్య-తిరస్కారులు: "ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలం మాత్రమే!" అని అనే వారు. ⁶

8. మరియు వారు: "ఇతనివద్దకు (ప్రవక్త వద్దకు) ఒక దైవదూత ఎందుకు దింపబడలేదు?" అని అడుగుతారు. మరియు ఒకవేళ మేము దైవదూతనే పంపిఉంటే! వారి తీర్పు వెంటనే జరిగి ఉండేది. ఆ తరువాత వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడి ఉండేది కాదు. ⁷

9. మరియు ఒకవేళ మేము దైవదూతను అవతరింపజేసినా, అతనిని మేము మానవ రూపం

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ
فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنبُؤًا مَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِمْ
مِّن قَرْنٍ مَّكَّثُوهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ
نُبَكِّنْ لَهُمْ لَكُمْ وَ أَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
مِدْرَارًا وَ جَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي
مِن تَحْتِهِمْ فَآهَلِكْنَاهُمْ يَوْمًا وَنُوبِهِمْ وَ
أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٧﴾

وَ لَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَابٍ
فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالِ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٨﴾

وَ قَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَ لَوْ
أَنزَلْنَا مَلَكَ لَفِئِئِ الْأَمْرِ ثُمَّ لَو
يُنظَرُونَ ﴿٩﴾

وَ لَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَ

4) చూడండి, 'స. ముస్లిం, పుస్తకము-1, అధ్యాయం-240.

5) ఖిరోతాసున్ (ఖరాతీసు బ.వ.): Parchment, అంటే వ్రాయడానికి అనువయ్యేటట్లు పదునుచేసిన తోలు, చర్మపత్రం, చర్మపత్ర రాతప్రతి.

6) చూడండి, 15:14-15 మరియు 52:44.

7) చూడండి, 3:164.

లోనే అవతరింప జేసి ఉండేవారం. మరియు వారు ఇప్పుడు ఏ సంశయంలో పడి ఉన్నారో! వారిని ఆసంశయానికే గురిచేసి ఉండేవారం.

10. మరియు వాస్తవానికి నీకు పూర్వం కూడా చాలామంది ప్రవక్తలను ఎగతాళి చేయటం జరిగింది, కావున పరిహసించేవారు దేనిని గురించి ఎగతాళి చేసేవారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

11. ఇలా అను: "మీరు భూమిలో సంచారంచేసి, సత్య-తిరస్కారుల ముగింపు ఎలా జరిగిందో చూడండి!"

12. వారిని అడుగు: "ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఎవరికి చెందినది?" అని. (నీవే) జవాబివ్వు: "(అంతా) అల్లాహ్ దే!" ఆయన కరుణించటాన్ని, తనపై తాను (కర్తవ్యంగా) విధించుకున్నాడు. ⁸ నిశ్చయంగా, ఆయన పునరుత్థాన దినమున మీ అందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ఎవరైతే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్నారో, అలాంటి వారే విశ్వసించరు! (3/8)

13. * మరియు రేయింబవళ్ళలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. మరియు ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

14. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఇలా అను: "ఏమీ? ఆకాశాల మరియు భూమి సృష్టికి మూలాధారుడు⁹ అయిన అల్లాహ్ ను కాదని నేను మరెవరినైనా ఆరాధ్యునిగా ¹⁰ చేసుకోవాలా? మరియు ఆయనే అందరికీ ఆహారమిస్తున్నాడు మరియు ఆయన కెవ్వడూ ఆహారమివ్వడు."

لَكَبَسْنَا عَلَيْهِمُ مَا يَلِيْسُونَ ①

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ

فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا

كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ②

قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ ثُمَّ اَنْظُرُوا

كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ③

قُلْ لِّسَنُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

قُلْ لِلّٰهِ ۗ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

لِيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ

فِيْهِ ۗ الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ

فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ④

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْبَيْلِ وَالنَّهَارِ ۗ وَهُوَ

السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ⑤

قُلْ اَغْيَرَ اللهُ اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ يُطْعِمُهُمْ وَ لَا

يُطْعَمُ ۗ قُلْ اِنِّيْ اُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ

8) దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.త.) సందేశం: 'నిశ్చయంగా, నా కారుణ్యం నా ఆగ్రహాని కంటే మించింది.'" ('స. బు'ఖారీ, మరియు 'స. ముస్లిం). చూ. 6:54, 7:156.

9) ఫాతిరున్: Originator. సృష్టికి మూలాధారుడు, ఉత్పత్తికి కారకుడు. సృష్టించేవాడు.

10) వలియున్: అంటే ఇక్కడ ఆరాధ్యుడు అని అర్థం. సాధారణంగా దీని అర్థం: స్నేహితుడు, సహాయకుడు, రక్షించువాడు. Friend, Protector, Owner, Defender. అల్-వలియున్ (56): The Patron, సర్వపోషకుడు, సంరక్షకుడు, స్వామి. చూడండి, 2:107.

(ఇంకా) ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, అందరి కంటే ముందు నేను ఆయనకు (అల్లాహ్ కు) విధేయుడను (ముస్లింను) కావాలని మరియు ఆయనకు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించే వారిలో చేరకూడదని ఆదేశించబడ్డాను!"

15. (ఇంకా) ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుడనైతే నిశ్చయంగా, రాబోయే ఆ గొప్పదినపు శిక్ష నుండి భయపడుతున్నాను!"

16. ఆ రోజు దాని (ఆ శిక్ష నుండి) తప్పించుకున్న వాడిని, వాస్తవంగా! ఆయన (అల్లాహ్) కరుణించినట్లే. మరియు అదే స్వప్తమైన విజయం (సౌఫల్యం).¹¹

17. మరియు అల్లాహ్ నీకు ఏదైనా హాని కలిగిస్తే! ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ దానిని తొలగించలేరు. మరియు ఆయన నీకు మేలుచేస్తే! ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

18. మరియు ఆయన తన దాసులపై సంపూర్ణ అధికారం (స్రాబల్యం)¹² గలవాడు. మరియు ఆయన మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు.¹³

19. (ఓ ము'హమ్మద్! వారిని) అడుగు: "అన్నిటి కంటే గొప్పసాక్ష్యం ఏది?" ఇలా అను: "నాకూ మరియు మీకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్షిగా ఉన్నాడు. మరియు మిమ్మల్ని మరియు ఇది (ఈ సందేశం) అందిన వారిని అందరినీ

مَنْ أَسْلَمَ وَ لَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٦﴾

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

وَ إِنْ يَسْأَلْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَ إِنْ يَسْأَلْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

وَ هُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۗ وَ هُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٩﴾

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً ۗ قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ ۗ وَ أَوْجَىٰ إِلَىٰ هَذَا الْقُرْآنِ لِأَنَّذَرِكُمْ بِهِ وَ مَنْ يُبَلِّغْ

11) చూడండి, 3:185.

12) అల్-ఖాఫిరు, అల్-ఖుఫ్హార్ (16): *The Subduer*, ప్రబలుడు. Irresistible, Overcomer, Overpowerer. తనస్పష్టిపై సంపూర్ణ అధికారం, అధిపత్యం, అధిక్యత గలవాడు. లోబరచుకోగల, స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకోగల, వశంచేసుకోగల, జయించగలవాడు, చూ, 6:61.

అల్-వాహిద్ అల్-ఖుఫ్హార్ కు చూడండి, 12:39. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

13) అల్-ఖబీరు (32): *The All-Aware*, సర్వపరిచితుడు. Well-Acquainted With all things, అంతా ఎరిగినవాడు, అంతా తెలిసినవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి, చూడండి, 6:103, 34:1, 67:14.

హెచ్చరించటానికి, ఈ ఖుర్ఆన్ నాపై అవతరింప జేయబడింది." ఏమీ? వాస్తవానికి అల్లాహ్ తో పాటు ఇంకా ఇతర ఆరాధ్య దైవాలు ఉన్నారని మీరు నిశ్చయంగా సాక్ష్యమివ్వగలరా? ఇలా అను: "నేనైతే అలాంటి సాక్ష్యమివ్వను!" ఇంకా ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే ఆరాధ్య దేవుడు. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు ఆయనకు సాటికల్పిస్తున్న దాని నుండి నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు!"

20. ఎవరికైతే మేము గ్రంథాన్ని ప్రసాదించామో! వారు తమ పుత్రులను గుర్తించినట్లు, ఇతనిని (ముహమ్మదును) కూడా గుర్తిస్తారు. ఎవరైతే, తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకుంటారో అలాంటి వారే విశ్వసించరు.

21. మరియు అల్లాహ్ పై అసత్యం కల్పించే వాని కంటే! లేదా, అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరించే వానికంటే, ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? నిశ్చయంగా దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందరు.

22. మరియు ఆ రోజు మేము వారందరినీ సమావేశపరుస్తాము. ఆ తరువాత (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పించే (ఫిర్కాచేసే) వారిలో: "మీరు (దైవాలుగా) భావించిన (అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించిన) ఆ భాగస్వాములు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?" అని అడుగుతాము.

23. అప్పుడు వారికి: "మా ప్రభువైన అల్లాహ్ సాక్షిగా! మేము ఆయనకు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించేవారము (ముష్షికిన్) కాదు!" అని చెప్పడం తప్ప మరొక సాకు దొరకదు.

24. చూడండి! వారు తమను గురించి తామే ఏవిధంగా అబద్ధాలు కల్పించుకున్నారో! మరియు ఏ విధంగా వారు కల్పించుకున్నవి (బూటక దైవాలు) మాయమై పోయాయో!

25. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారిలో కొందరు నీ (మాటలు) వింటున్నట్లు (నటించే) వారున్నారు.

أَبَيْكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
أُخْرَى قُلْ لَّا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ
إِلَهُ وَاحِدٌ وَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿٢٠﴾

الَّذِينَ اتَّيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿٢٢﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِيحًا ثُمَّ نَقُولُ
لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا آيِنَ شِرْكَائِكُمْ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٣﴾

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا
اللَّهُ رَبُّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٤﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ
صَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٥﴾

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَ
جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ

మరియు వారు దానిని అర్థం చేసుకోకుండా మేము వారి హృదయాలపై తిరలు వేసివున్నాము మరియు వారి చెవులకు చెవుడు పట్టించి వున్నాము. ¹⁴ మరియు వారు ఏ అద్భుత సంకేతాన్ని చూసినా దానిని విశ్వసించరు. చివరకు వారు నీ వద్దకు వచ్చి, నీతో వాదులాడే టప్పుడు, వారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారు: "ఇవి కేవలం పూర్వీకుల కట్టుకథలు మాత్రమే!" అని అంటారు.

26. మరియు వారు ఇతరులను అతని (ప్రవక్త) నుండి ఆపుతారు. మరియు స్వయంగా తాము కూడా అతనికి దూరంగా ఉంటారు. మరియు ఈ విధంగా వారు తమకు తామే నాశనం చేసుకుంటున్నారు. కాని వారది గ్రహించటం లేదు!

27. మరియు వారిని నరకం ముందు నిలబెట్టబడినపుడు, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)! వారు ఇలా అంటారు: "అయ్యో మా పాడుగాను! మేము తిరిగి (పూర్వ జీవితంలోకి) పంపబడితే, మా ప్రభువు సూచనలను, అసత్యాలని తిరస్కరించకుండా విశ్వాసులలో చేరిపోయేవారం కదా!" ¹⁵

28. (వారు ఇలా అనటానికి కారణం), వాస్తవానికి వారు ఇంతవరకు దాచినదంతా వారికి బహిర్గతం కావటమే! మరియు ఒకవేళ వారిని (గత జీవితంలోకి) తిరిగి పంపినా, వారికి నిషేధించబడినవాటినే వారు తిరిగిచేస్తారు. నిశ్చయంగా, వారు అసత్యవాదులు!

29. మరియు వారు: "మాకు ఇహలోక జీవితం తప్ప మరొక (జీవితం) లేదు మరియు మేము తిరిగి లేపబడము (మాకు పునరుత్థానం లేదు)!" అని అంటారు.

يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمَةَ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٧﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَّا نُرَدُّ وَلَا نُكَدِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَ نَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٨﴾

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٩﴾

وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِبَعْعُوْنَ ثَيْنٍ ﴿٣٠﴾

14) చూడండి, 2:7.

15) చూడండి, 23:107-108 మరియు 32:12.

30. మరియు ఒకవేళ వారిని, తమ ప్రభువు ముందు నిలబెట్టబడినప్పుడు, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)! ఆయన (అల్లాహ్) అంటాడు: "ఏమీ? ఇది (పునరుత్థానం) నిజం కాదా?" వారు జవాబిస్తారు: "అవును (నిజమే) మా ప్రభువు సాక్షిగా!" అప్పుడు ఆయన: "అయితే మీరు మీ సత్య-తిరస్కారానికి ఫలితంగా శిక్షను అనుభవించండి!" అని అంటాడు.

31. వాస్తవంగా, అల్లాహ్ ను కలుసుకోవటాన్ని అబద్ధంగా పరిగణించేవారే నష్టానికి గురిఅయిన వారు! ¹⁶ చివరకు అకస్మాత్తుగా అంతిమ ఘడియ వారిపైకి వచ్చినపుడు వారు: "అయ్యో మా దొర్భాగ్యం! దీని విషయంలో మేమెంత అశ్రద్ధ వహించాము కదా! అని వాపోతారు. (ఎందుకంటే) వారు తమ (పాపాల) బరువును తమ విపులపై మోసుకొని ఉంటారు. అయ్యో! వారు మోసే భారం ఎంత దుర్భరమైనది కదా!

32. మరియు ఇఫాలోక జీవితం ఒక ఆట మరియు ఒక కాలక్షేపము మాత్రమే! మరియు దైవభీతి గలవారికి పరలోకవాసమే అత్యంత శ్రేష్టమైనది. ఏమీ? మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

33. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి వారుపలుకుతున్న మాటల వలన నీకు దుఃఖము కలుగుతున్నదని మాకు బాగా తెలుసు. కానీ నిశ్చయంగా వారు అసత్యుడవని తిరస్కరించేది నిన్ను కాదు! వాస్తవానికి ఆ దుర్మార్గులు అల్లాహ్ సూచన (ఆయాతీ) లను తిరస్కరిస్తున్నారు. ¹⁷

34. మరియు వాస్తవంగా, నీకు పూర్వం చాలా మంది ప్రవక్తలు, అసత్యవాదులని తిరస్కరించ బడ్డారు. కానీ వారు, ఆ తిరస్కారానికి మరియు

وَلَوْ تَرَىٰ إِذُوقُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۖ قَالَ
الَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ ۖ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا
قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً
قَالُوا يَحْسِرْتْنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا
وَ هُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ
ظُهُورِهِمْ ۗ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٣١﴾

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ
لِّلذَّارِ الْآخِرَةِ ۗ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الذِّمَىٰ
يَقُولُونَ فَآَنَّهُمْ لَا يَكْتَدِبُونَكَ وَ لَكِنَّ
الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

وَ لَقَدْ كَذَّبْتَ مِنْ قَبْلِكَ
فَصَبَرْنَا عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا وَ أُوذُوا حَتَّىٰ

16) చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకము-8, 'హదీస్' నం. 515.

17) అలీ (ర'ది.అ.) కథనం: "ఒకసారి అబూ-జహల్ (దైవప్రవక్త 'స'అస. యొక్క శత్రువు) ఇలా అన్నాడు: 'ఓ ము'హమ్మద్! (స'అస) నేను, నిన్ను అసత్యుడవని అనటం లేదు. కానీ నీవు వినిపించేవాటిని మటుకు సత్యాలని నమ్మలేను.'" (తిర్మిజీ).

తమకు కలిగిన హింసలకు - వారికి మా సహాయం అందేవరకు - సహనం వహించారు. 18 మరియు అల్లాహ్ మాటలను ఎవ్వరూ మార్చలేరు. మరియు వాస్తవానికి, పూర్వపు ప్రవక్తల కొన్ని సమాచారాలు ఇదివరకే నీకు అందాయి.

35. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారి విముఖత నీకు భరించనిదైతే నీలో శక్తి ఉంటే, భూమిలో ఒక సొరంగం వెదకి, లేదా ఆకాశంలో ఒక నిచ్చెనవేసి, వారి కొరకు ఏదైనా అద్భుత సూచన తీసుకురా! మరియు అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ సన్మార్గం వైపునకు తిప్పి ఉండేవాడు! కావున నీవు అజ్ఞానులలో చేరకు. (1/2)

36. * నిశ్చయంగా, ఎవరైతే (శ్రద్ధలో) వింటారో, వారే (సత్య సందేశాన్ని) స్వీకరిస్తారు. ఇక మృతులు (సత్య-తిరస్కారులు) - అల్లాహ్ వారిని పునరుత్థరింపజేసినప్పుడు - (ప్రతిఫలం కొరకు) ఆయన వద్దకే రప్పింపబడతారు.

37. మరియు వారు: "ఇతనిపై (ప్రవక్తపై) ఇతని ప్రభువు తరపు నుండి ఏదైనా అద్భుత సూచన ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?" అని అంటారు. ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఎలాంటి అద్భుత సూచననైనా అవతరింపజేయ గల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని వారిలో అనేకులకు ఇది తెలియదు."

38. మరియు భూమిపై సంచరించే ఏ జంతువు గానీ, లేక తన రెండు రెక్కలతో ఎగిరే ఏ పక్షి గానీ, మీలాంటి సంఘజీవులుగా లేకుండా లేవు! మేము గ్రంథంలో ఏ కొరతా చేయలేదు. 19 తరువాత వారందరూ తమ ప్రభువు వద్దకు మరలింప బడతారు.

أَتَهُمْ نَصْرُنَا ۗ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۗ وَ لَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّ الْأُمْرُسَلِينَ ﴿١٨﴾

وَ إِنْ كَانَ كِبْرُ عَيْنِكَ إِعْرَاضَهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ عَلَى

الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩﴾ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۗ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً ۗ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَّمٌ أَمْثَالُكُمْ ۗ مَا فَرَقْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٢٢﴾

18) చూడండి, 40:51, 58:21 మరియు 37:171-172.

19) చూడండి, 16:89.

39. మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారు, చెవిటివారు మరియు మూగవారు, అంధకారంలో పడిపోయినవారు! అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని ఋజుమార్గంలో ఉంచుతాడు.²⁰

40. వారితో అను: "ఏమీ? మీరు సత్యవంతులే అయితే ఆలోచించి (చెప్పండి!) ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ శిక్ష వచ్చి పడినా, లేదా అంతిమ ఘడియ వచ్చినా! మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను ఎవరినైనా పిలుస్తారా?"

41. "అలా కానేరదు! మీరు ఆయననే (అల్లాహ్ నే) పిలుస్తారు. ఆయన కోరితే ఆ ఆపదను మీపై నుండి తొలగిస్తాడు. అప్పుడు మీరు ఆయనకు సాటికల్పించే వారిని మరచిపోతారు!"

42. మరియు వాస్తవానికి మేము, నీకు పూర్వం (ఓ ముహమ్మద్!) అనేక జాతులవారి వద్దకు ప్రవక్తలను పంపాము. ఆ పిదప వారు వినఘ్నము లవటానికి, మేము వారిపై ఇబ్బందులను మరియు కష్టాలను కలుగజేశాము.

43. పిదప మా తరపునుండి వారిపై ఆపద వచ్చి నపుడు కూడా వారెందుకు వినఘ్నములు కాలేదు? కాని వారిహృదయాలు మరింత కఠినమయ్యాయి మరియు ఖై'తాన్ వారు చేసే కర్మలన్నింటినీ వారికి మంచివిగా కనబడేటట్లు చేశాడు.

44. ఆ పిదప వారికి చేయబడిన బోధనను వారు మరచిపోగా, మేము వారి కొరకు సకల (బోగ-భాగ్యాల) ద్వారాలను తిరిచాము, చివరకు వారు తమకు ప్రసాదించబడిన ఆనందాలలో

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ ۗ وَمَنْ يَشَأِ يُجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُدْرِكِينَ ﴿٤٠﴾

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَتَسَوَّنَ تَشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُم بِالْبَاسِ ۗ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّرُونَ ﴿٤٢﴾

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّرَعُوا ۗ وَ لَكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَ زَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ۗ حَتَّىٰ إِذَا

20) చూడండి, 2:26, 4:88, 143 అల్లాహుత'అలా వారినే మార్గభ్రష్టులు చేస్తాడు, ఎవరైతే - విచక్షణా శక్తి మరియు తెలివి ఉండి కూడా - సత్యాన్ని తెలుసుకుని దానిపై అమలు పరచటానికి ప్రయత్నం చేయరో! సత్యం తెలిసినా దానిని నమ్మరో! అల్లాహ్ (సు.త.) ఎవ్వరినీ కూడా బలవంతంగా మార్గభ్రష్టుత్వంలో పడవేయడు. కాని ఖైతాన్ ఎల్లప్పుడూ మానవుణ్ణి మార్గభ్రష్టుత్వం వైపుకు ఆహ్వానిస్తుంటాడు.

నిమగ్నులై ఉండగా, మేము వారిని అకస్మాత్తుగా (శిక్షించటానికి) పట్టుకున్నాము, అప్పుడు వారు నిరాశులయ్యారు.

45. ఈ విధంగా దుర్మార్గానికి పాల్పడినవారు సమూలంగా నిర్మూలించబడ్డారు. మరియు సర్వ లోకాలకు షోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు.

46. ఇలా అను: "ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చెప్పండి)? అల్లాహ్ మీ వినిపించిన మరియు మీ చూపునూ షోగొట్టి, మీ హృదయాలపై ముద్రవేస్తే! అల్లాహ్ తప్ప ఏ దేవుడైనా వాటిని మీకు తిరిగి ఇవ్వగలడా?" చూడు! మేము ఏ విధంగా మా సూచనలను వారికి తెలుపుతున్నామో! అయినా వారు (వాటి నుండి) తప్పించుకొని షోతున్నారు.

47. ఇలా అను: "ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చెప్పండి)? అల్లాహ్ శిక్ష మీపై (రాత్రివేళ) అకస్మాత్తుగా గానీ, లేక (పగటి వేళ) బహిరంగంగా గానీ వచ్చిపడితే, దుర్మార్గులు తప్ప ఇతరులు నాశనం చేయబడతారా?"²¹

48. మరియు మేము ప్రవక్తలను కేవలం శుభవార్తలు ఇచ్చేవారుగా మరియు హెచ్చరికలు చేసేవారుగా మాత్రమే పంపుతాము. కావున ఎవరైతే విశ్వసించి (తమ నడవడికను) సరిదిద్దు కుంటారో, అలాంటి వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

49. కాని మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారికి, తమ అవిధేయతకు ఫలితంగా తప్పకుండా శిక్ష పడుతుంది.²²

فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٢١﴾

فَقَطَّعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَلَّمُوا ۗ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَبْعَكُمْ وَ أَبْصَارَكُمْ وَ خَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنَ إِلَهَ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظُرْ كَيْفَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ تَمَّ هُمْ يَصُدُّونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ آتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٤﴾

وَ مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ ۗ فَمَنْ آمَنَ وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٥﴾

وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَجَسَّسُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٢٦﴾

21) చూడండి, 10:50.

22) చూడండి 'స. ముస్లిం, పు.1, అధ్యాయం -240. అబూ-హురైరా (ర'ది.అ.) కథనం: "దైవ ప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: 'ఎవరి చేతిలోనైతే నా ప్రాణముందే ఆ అల్లాహ్ (సు.త.) సాక్షిగా! ఈ కాలపు యూదులు మరియు క్రైస్తవులలో ఎవరే గానీ నా గురించి విని నా సందేశాన్ని విశ్వసించకుండా మరణిస్తారో వారు నరకవాసులవుతారు.' "

50. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: "నా వద్ద అల్లాహ్ కోశాగారాలు ఉన్నాయనిగాని లేదానాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదనిగాని, నేను మీతో అనడంలేదు. లేదా నేను దేవదూతనని కూడా అనడం లేదు. కాని నేను కేవలం నాపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వ'హీని) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను." 23 వారిని ఇలా అడుగు: "ఏమీ? అందుడూ మరియు దృష్టిగలవాడు సమానులా? అయితే మీరెందుకు ఆలోచించరు?"

51. మరియు తమ ప్రభువు సన్నిధిలో సమావేశపరచబడతారని భయపడే వారికి ఆయన తప్ప వేరే రక్షించేవాడు గాని, సిఫారసు చేసేవాడు గాని ఉండడని, దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) ద్వారా హెచ్చరించు, బహుశా వారు దైవబీతి గలవారు అవుతారేమో!

52. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువును ఉడయం మరియు సాయంత్రం ప్రార్థిస్తూ, ఆయన ముఖాన్ని 24 (చూడ) గోరుతున్నారో, వారిని నీవు దూరంచేయకు. వారి లెక్క కొరకు నీవు ఎంత మాత్రమూ జవాబుదారుడవు కావు. మరియు నీ లెక్క కొరకు వారూ జవాబుదారులు కారు. కావున నీవు వారిని దూరంచేస్తే నీవు దుర్మార్గులలో చేరిన వాడవుతావు.

53. మరియు ఈ విధంగా, మేము వారిలోని కొందరిని మరికొందరి ద్వారా పరీక్షకు గురి చేశాము. వారు (విశ్వాసులను చూసి): "ఏమీ? మా అందరిలో, వీరినైనా అల్లాహ్ అనుగ్ర

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

وَ أَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٤﴾

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

وَ كَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ

23) చూడండి, 7:188.

24) ప్రళయదినాన విశ్వాసులకు లభించే అతి గొప్ప వరం అల్లాహ్ (సు.త.) దర్శనం. అందుకే ఖుర్ఆన్లో అనేకచోట్లలో: "అల్లాహ్ ముఖాన్ని చూడగోరవారు..." అని చెప్పబడింది కాబట్టి ఇక్కడ: "ఓ ప్రవక్తా: 'ధనవంతులు, పేరు ప్రఖ్యాతులుగల అవిశ్వాసులైన ముష్టికీల మాటలలో పడి ఇష్టం స్వీకరించి తమ ప్రభువైన అల్లాహ్ (సు.త.)ను ప్రార్థించే -- పేదవారిని, బానిసలను దూరం చేయకు.' "అని వారించబడింది.

హించింది?"²⁵ అని అంటారు. ఏమీ? ఎవరు కృతజ్ఞులో అల్లాహ్ కు తెలియదా?²⁶

54. మరియు మా సూచనలను విశ్వసించిన వారు నీవద్దకు వచ్చినపుడు నీవు వారితో ఇలా అను: "మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీ ప్రభువు కరుణించటమే తనపై విధిగా నిర్ణయించు కున్నాడు. నిశ్చయంగా, మీలో ఎవరైనా అజ్ఞానం వల్ల తప్పుచేసి, ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపపడి సరి దిద్దుకుంటే! నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాపూరిత." అను.

55. మరియు పాపుల మార్గం స్పష్టపడటానికి మేము ఈ విధంగా మా సూచనలను వివరంగా తెలుపుతున్నాము.

56. ఇలా అను: "నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ను వదిలి, మీరు ప్రార్థించే ఈ ఇతరులను (కల్పిత దైవాలను) ఆరాధించటం నుండి నేను వారించ బడ్డాను." మరియు ఇలా అను: "నేను మీ కోరికలను అనుసరించను. (అలా చేస్తే!) వాస్తవ వానికి నేనూ మార్గభ్రష్టుడను అవుతాను. మరియు నేను సన్మార్గం చూపబడిన వారిలో ఉండను."

57. ఇలా అను: "నిశ్చయంగా నేను నా ప్రభువు తరపు నుండి లభించిన స్పష్టమైన ప్రమాణంపై ఉన్నాను. మీరు దానిని అబద్ధమని నిరాకరించారు. మీరు అందరపట్టి విషయం నాదగ్గర లేదు. నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది. ఆయన సత్యాన్ని తెలుపుతున్నాడు. మరియు ఆయనే సర్వోత్తమమైన న్యాయాధికారి!"²⁷

بِالشُّكْرِينَ ﴿٢٥﴾
وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا
فَقُلْ سَلِّمْ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ
مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٦﴾
وَكَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ
سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٧﴾
قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا آتِيكُمْ
أَنْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَئِنِ
أَنْتُمْ تَهْتَدُونَ لَأَسْتَعِزَّ بِاللَّهِ
وَإِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ
بِهِ ۖ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ
إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ الْحَقَّ وَ
هُوَ خَيْرُ الْفَصِلِينَ ﴿٢٨﴾

25) చూడండి, 46:11, ఈ మాటలు ధనవంతులు మరియు పేరు ప్రఖ్యాతులు గల అవిశ్వాసులైన ముష్రికులు మొట్టమొదటి కాలంలో ఇస్లాం స్వీకరించిన పేదవారిని, బానిసలనూ చూసి అన్నారు.

26) "అల్లాహ్ (సు.త.) మీ రూపురేఖలు చూడడు. ఆయన కేవలం మీ హృదయాలు మరియు మీ కర్మలు మాత్రమే చూస్తాడు." ('స. ముస్లిం, కీలాబ్ అల్-బిర్గ్, బాబ్ అల్-తహ్మీమ్).

27) చూడండి, 8:32-33.

58. ఇలా అను: "ఒకవేళ వాస్తవానికి మీరు తొందరపెట్టి విషయం (శిక్ష) నా ఆధీనంలో ఉండి నట్లయితే, నాకూ-మీకూ మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిపోయి ఉండేది. మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు." (5/8)

59. * మరియు అగోచర విషయాల తాళపు చెవులు ఆయన (అల్లాహ్) వద్దనే ఉన్నాయి. వాటిని, ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు. మరియు భూమిలోనూ, సముద్రంలోనూ ఉన్న దంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఏ చెట్టు ఆకుకూడా రాలదు. మరియు భూమిలోని చీకటి షారలలో ఉన్న ప్రతి గింజు, అది పచ్చిది కానీ, ఎండినది కానీ, అంతా స్పష్టంగా ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.²⁸

60. మరియు ఆయనే రాత్రివేళ (మీరు నిద్ర పోయినపుడు) మీ ఆత్మలను తీసుకుంటాడు (స్వాధీన పరచుకుంటాడు)²⁹ మరియు పగటి వేళ మీరు చేసేదంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆ పిదప నిర్ణీత గడువు, పూర్తిఅయ్యే వరకు దానిలో (పగటి వేళలో) మిమ్మల్ని తిరిగి లేపుతాడు. ఆ తరువాత ఆయన వైపునే మీ మరలింపు ఉంది, అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున) ఆయన మీరు చేస్తూ ఉన్న కర్మలన్ని మీకు తెలుపుతాడు.³⁰

61. ఆయన తన దాసులపై సంపూర్ణ అధికారం (ప్రాబల్యం)³¹ గలవాడు. మరియు ఆయన మీపై కనిపెట్టుకొని ఉండే వారిని పంపుతాడు. చివరకు మీలో ఒకనికి చావు సమయం వచ్చినపుడు, మేము పంపిన దూతలు అతనిని మరణింపజేస్తారు

قُلْ لَوْ أَنَّنِ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ
لَفُضِّقَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ وَاللَّهُ
أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا
هُوَ ۗ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ ۗ وَمَا
تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا
حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَ
لَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾

وَ هُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ
مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ
فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَيَّءٌ ثُمَّ إِلَيْهِ
مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

وَ هُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۗ وَيُرْسِلُ
عَلَيْكُمْ حَفَظَةً ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ
أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَ هُمْ
لَا يُفْرِطُونَ ﴿٦١﴾

28) అగోచర విషయాల తాళపుచెవులు ఐదు ఉన్నాయి. (i) పునరుత్థానదినపు జ్ఞానం, (ii) వర్షం వచ్చేసమయం (iii) తల్లి గర్భాశయంలోఉన్న బిడ్డ విషయం, (iv) రేపుసంభవించబోయే విషయం, (v) మరణం సంభవించేచోటు. ('స. బు'ఖారీ, తఫ్సీర్ సూరహ్ అల్-అన్'ఆమ్).

29) చూడండి, 39:42. చావును గురించి అవతరింపజేయబడిన మొదటి ఆయత్.

30) చూడండి, 78:9-11.

31) చూడండి అల్-ఖాహిరు, 6:18.

మరియు వారెప్పుడూ అశ్రద్ధ చూపరు.³²

62. తరువాత వారు, వారి నిజమైన³³ సంరక్షకుడు అల్లాహ్ సన్నిధిలోకి చేర్చబడతారు. తెలుసుకోండి! సర్వన్యాయాధికారం ఆయనదే! మఱియు లెక్క తీసుకోవటంలో ఆయన అతి శీఘ్రుడు!

63. "మమ్మల్ని ఈ ఆపద నుండి కాపాడితే మేమెంతో కృతజ్ఞులమవుతాము." అని మీరు వినమ్రులై రహస్యంగా వేడుకున్నప్పుడు! భూమి మరియు సముద్రాల చీకట్ల నుండి మిమ్మల్ని కాపాడేది ఎవరు?" అని వారిని అడుగు.

64. "అల్లాహ్ మాత్రమే మిమ్మల్ని దాని నుండి మరియు ప్రతి విపత్తు నుండి కాపాడుతున్నాడు. అయినా మీరు ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పిస్తున్నారు!" అని వారికి చెప్పు.

65. ఇలా అను: "ఆయన మీ పైననుండి గానీ, లేదా మీ పాదాల క్రిందినుండి గానీ, మీపై ఆపద అవతరింపజేయగల సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నాడు; మరియు మిమ్మల్ని తెగలు తెగలుగా చేసి, పరస్పర కలహాల రుచి చూపగలిగే (శక్తి కూడా) కలిగి ఉన్నాడు."³⁴ చూడు! బహుశా వారు (సత్యాన్ని) గ్రహిస్తారేమోనని, మేము ఏ విధంగా మా సూచనలను వివిధ రూపాలలో వివరిస్తున్నామో!

ثُمَّ رُدُّوْا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰهُمُ الْحَقِّ ۗ اَلَا لَهٗ الْحُكْمُ ۗ وَ هُوَ اَسْرَعُ

الْحَسْبِ يٰۤاٰنۡسِیۡنَ ۝۱۲

قُلْ مَنْ يُّنۡجِيۡكُمْ مِّنۡ ظُلُمٰتِ الْبَیۡرِ وَ الْبَحْرِ تَدْعُوۡهُ تَضَرُّعًا وَ خُفۡیَةً ۗ لَیۡنَ اُنۡجِنَاۤا مِنْ هٰذَا لَیۡسَ لَکُمْ اَنْۢ کُوۡنَۡنَ مِنْ

الشُّکْرِیۡنَ ۝۱۳

قُلِ اللّٰهُ یُنۡجِيۡکُمْ مِّنۡهَا وَ مِنْ کُلِّ

کَرۡبٍ ۗ تَمَّ اَنْتُمْ تُشۡرِکُوۡنَ ۝۱۴

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰۤی اَنْ یَّبۡعَثَ عَلَیۡکُمْ

عَذٰبًا ۗ مِّنۡ فَوۡقِکُمْ اَوْ مِنْ تَحۡتِ

اَرۡجُلِکُمْ اَوْ یَلۡبِۡسَکُمۡ شِیۡعًا وَ یُذۡبِقَ

بَعۡضَکُمۡ بِاَسۡ بَعۡضٍ ۗ اُنۡظُرْ کَیۡفَ

نُصَرِّفُ الْاٰیٰتِ لَعَلَّهُمْ یَفۡقَهُوۡنَ ۝۱۵

32) చూడండి, 32:11లో ఒక మరణ దైవదూత పేర్కొనబడ్డాడు. కానీ, ఈ ఆయత్లో దైవ దూతలు, అని ఉంది. ఇదేవిధంగా 4:97 మరియు 6:93లలో కూడా దైవదూతలు, అని ఉంది. దీనివల్ల స్పష్టమయ్యేదిమిటంటే మరణింపజేసే దైవదూత ఒక్కడే, కాని ఇతరులు అతని సహాయకులు. ఆ మరణింపజేసే దైవదూత పేరు 'ఇబ్రాహీమ్' (ఇబ్రాహీమ్-కసీర్).

33) అల్-హుజ్దు (52): *The Truth, పరమ సత్యం*. The Really Existing, Whose existence and divinity are proved to be true. నిజం, యథార్థం. చూడండి, 2:119.

34) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'నేను మూడు దు'వాలు చేశాను: (i) నా ఉమ్మత్ నీటిలో ముంచబడి నాశనం చేయబడగూడదని, (ii) కరువుకు గురిఅయి నాశనం చేయబడ గూడదని, (iii) వారు పరస్పరం యుద్ధాలు చేసుకొనగూడదని. అల్లాహ్ (సు.త.) మొదటి రెండు దు'వాలు అంగీకరించాడు. కాని మూడవ దు'వా నుండి నన్ను ఆపాడు. ('స'హీహ్ ముస్లిం. 2216) ఇంకా చూడండి, 35:43.

66. మరియు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమైనది అయినా నీ జాతివారు దీనిని అబద్ధమని నిరాకరించారు. వారితో ఇలా అను: "నేను మీ కొరకు బాధ్యుడను (కార్యసాధకుడను) కాను!"³⁵

67. ప్రతి వార్తకు (విషయానికి) ఒక గడువు నియమింపబడి ఉంది. మరియు త్వరలోనే మీరిది తెలుసుకోగలరు.

68. మరియు మా సూచన (ఆయాలు)లను గురించి వారు వృథా మాటలు (దూషణలు) చెప్తూ ఉండటం నీవు చూస్తే, వారు తమ ప్రసంగం మార్చే వరకు నీవు వారినుండి దూరంగానే ఉండు. మరియు ఒకవేళ ఖై'తాన్ నిన్ను మరపింపజేస్తే! జ్ఞప్తికి వచ్చిన తరువాత అలాంటి దుర్మార్గులైన వారితో కలసి కూర్చోకు.³⁶

69. మరియు దైవభీతి గలవారు, వారి (అవిశ్వాసుల) లెక్కకు ఏమాత్రం బాధ్యులుకారు. కాని వారికి హితోపదేశం చేయటం, (విశ్వాసుల ధర్మం). బహుశా, వారు కూడా దైవభీతి గలవారు కావచ్చు!

70. మరియు తమ ధర్మాన్ని ఒక ఆటగా మరియు కాలక్షేపంగా భావించేవారిని నీవు వదలి పెట్టు. మరియు ఇహలోక జీవితం వారిని మోస పుచ్చింది. ఏ వ్యక్తిగానీ తన కర్మల ఫలితంగా నాశనం చేయబడకుండా ఉండటానికి దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) ద్వారా హితోపదేశం చెయ్యి. అల్లాహ్ తప్ప, అతనికి రక్షించేవాడు గానీ, సిఫారసు చేసే వాడు గానీ, ఎవ్వడూ ఉండడు. మరియు అతడు ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వదలచుకున్నా అది అంగీకరించబడదు. ఇలాంటివారే తమ కర్మల ఫలితంగా నాశనం చేయబడేవారు. వారికి తమ సత్య-తిరస్కారానికి ఫలితంగా, త్రాగటానికి సల సలకాగే నీరు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష గలవు.

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۗ قُلْ

لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ ۙ وَ سَوْفَ

تَعْلَمُونَ ۝

وَ إِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي

الْبَيْنَاتِ فَاعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا

فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ

الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِى

مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

وَ مَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ

حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ ۙ وَلَكِنْ ذِكْرِى

لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝

وَ ذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا ۙ

لَهُمْ ۙ وَ غَرَّتَّهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۙ وَ ذَكَّرُوا

بِهِ ۙ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ ۙ وَ لَا

شَفِيعٌ ۙ وَ إِنْ تَعَدِلْ كُلُّ عَدَلٍ ۙ لَا

يُؤْخَذُ مِنْهَا ۙ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا

بِمَا كَسَبُوا ۙ لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ

وَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۙ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۝

35) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) సందేశాన్ని మీకు యావత్తు అందజేయుటమే నా పని. కాని మిమ్మల్ని దానిపై అమలు చేసేటట్లు చేయడం నా ('స'అస) పని కాదు. చూడండి. 18:29.

36) చూడండి, 4:140.

71. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: "ఏమీ? అల్లాహ్ ను వదలి మాకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ కలిగించలేని వారిని మేము ప్రార్థించాలా? మరియు అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం దొరికిన తరువాతకూడా మా మడమలపై వెనుదిరిగి పోవాలా? అతనివలే ఎవడైతే తన సహచరులు సన్మార్గం వైపుకు పిలుస్తూ 'మా వైపుకు రా!' అంటున్నా - ఖైతాన్ మోసపుచ్చటం వలన - భూమిలో ఏమీ లోచకుండా తిరిగుతాడో?" ³⁷ వారితో అను: "నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వమే నిజమైన మార్గదర్శకత్వము. ³⁸ మరియు మేము సర్వ లోకాల ప్రభువుకు విధేయులముగా (ముస్లిం లముగా) ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాము;

72. "మరియు నమాజ్‌ను స్థాపించమని మరియు ఆయన యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండమని కూడా. ³⁹ మరియు మీరంతా ఆయన (అల్లాహ్) సమక్షంలో జమచేయబడతారు."

73. మరియు ఆకాశాలను మరియు భూమిని నిజానికి ⁴⁰ సృష్టించింది ఆయనే! మరియు ఆ రోజు ఆయన: "అయిపో!" అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. ఆయన మాటే సత్యం! మరియు బాకా ('సూర్) ఊదబడే రోజు, ⁴¹ సార్వభౌమాధికారం ఆయనదే. ఆయనే అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలిసినవాడు. మరియు ఆయన మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (3/4)

قُلْ اَنْدَعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَ لَا يَضُرُّنَا وَ نُرَدُّ عَلٰى اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ كَالَّذِى اسْتَهْوَتْهُ الشَّيْطٰنُ فِي الْاَرْضِ حٰيْرٰنٌ لَّهٗ اَصْحٰبٌ يَّدْعُوْنَہٗ اِلٰى الْهُدٰى اَتْتٰنَا قُلْ اِنَّ هٰدِى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى ۙ وَ اٰمِرُنَا لِنُسَلِمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿٣٧﴾

وَ اَنْ اَقِیْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اتَّقُوْهُ ۗ وَ هُوَ الَّذِى اَلٰیہِ تُخْشَرُوْنَ ﴿٣٨﴾

وَ هُوَ الَّذِى خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ وَ یَوْمَ یَقُوْلُ كُنْ فٰیكُنْ ۗ قَوْلُهُ الْحَقُّ ۗ وَ لَهُ الْمُلْكُ یَوْمَ یُنْفَخُ فِى الصُّوْرِ ۗ عَلِمَ الْغٰیْبِ وَ الشَّهَادٰةِ وَ هُوَ الْحَكِیْمُ الْخَبِیْرُ ﴿٣٩﴾

37) చూడండి, 2:14, 14:22 మరియు 15:17.

38) చూడండి, 16:37.

39) చూడండి, 2: 45.

40) అంటే ఒక ఉద్దేశంతో.

41) 'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) బాకా' (సూర్)ను తననోటిలోపెట్టుకొని, తలవంచి, దానిని ఊదటానికి అల్లాహ్(సు.త.) ఆజ్ఞకొరకు వేచిఉంటారు. (ఇబ్నె-కసీర్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, 'హ. నం. 4742, 4030, 3244). 'సూరున్: Trumpet, బాకా, కొమ్ము, తుత్తార, శంఖం.

74. * (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి ఆ'జర్ లో ఇలా అన్న విషయం: "ఏమీ? నీవు విగ్రహాలను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకుంటున్నావా? నిశ్చయంగా నేను, నిన్ను మరియు నీ జాతి వారిని స్పష్టమైన మార్గ బ్రహ్మత్వంలో ఉన్నవారిగా చూస్తున్నాను!"⁴²

75. మరియు ఈ విధంగా దృఢ నమ్మకం ఉన్నవారిలో చేరాలని, మేము ఇబ్రాహీమ్ కు భూమ్యాకాశాలపై ఉన్న మా సామ్రాజ్య వ్యవస్థను చూపించాము.

76. ఆ పిదప రాత్రి చీకటి అతనిపై క్రమ్ముకున్నప్పుడు, అతను ఒక నక్షత్రాన్ని చూసి: "ఇది నా ప్రభువు!" అని అన్నాడు. కాని, అది అస్తమించగానే: "అస్తమించే వాటిని నేను ప్రేమించను!" అని అన్నాడు.

77. ఆ తరువాత ఉదయించే చంద్రుణ్ణి చూసి: "ఇది నా ప్రభువు!" అని అన్నాడు. కాని అది అస్తమించగానే, ఒక వేళ నా ప్రభువు నాకు సన్మార్గం చూపకపోతే నేను నిశ్చయంగా, మార్గబ్రహ్మత్వాలైనవారిలో చేరిపోయేవాడను!" అని అన్నాడు.

78. ఆ తరువాత ఉదయించే సూర్యుణ్ణి చూసి: "ఇది నా ప్రభువు, ఇది అన్నిటికంటే పెద్దగా ఉంది!" అని అన్నాడు. కాని అదికూడా అస్తమించగానే: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యము) కల్పించే దానిలో వాస్తవంగా నాకలాంటి సంబంధంలేదు!" అని అన్నాడు.

79. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): "నిశ్చయంగా నేను ఏకదైవ సిద్ధాంతం (సత్యధర్మం) పాటించేవాడనై, నాముఖాన్ని భూమ్యాకాశాల సృష్టికి మూలాధారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకే త్రిప్పుకుంటున్నాను. మరియు నేను అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించేవారిలో చేరినవాడను కాను."

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ إِذْ رَأَى اتَّخَذَ
أَصْنَامًا مَّا إِلَهَةٌ إِيَّائِكَ وَ قَوْمِكَ فِي

صَلْبٍ مُّبِينٍ ④

وَ كَذَلِكَ نُرِيءُ إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتِ
السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ وَ لِيَكُوْنَنَّ مِنَ

الْمُؤَقِّنِيْنَ ⑤

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكَوْكَبَ قَالَ
هَذَا رَبِّيُّ فَكَلَّمَهُ آفَلَقَالَ لَا أُحِبُّ

الْأَفْلٰقِيْنَ ⑥

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّيُّ
فَلَمَّا آفَلَقَالَ لَيْسَ لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّيُّ

لَا كُوْنَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّيْنَ ⑦

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا
رَبِّيُّ هَذَا أَكْبَرُ فَكَلَّمَهُ آفَلَقَالَ

يُقَوْمِ إِيَّائِي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ⑧

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلدِّينِ فَطَرَ
السَّمٰوٰتِ وَ الْأَرْضِ حَنِيفًا وَ مَا أَنَا

مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ⑨

80. మరియు అతని జాతివారు అతనిలో వాదులాటకు దిగగా! అతను వారిలో అన్నాడు: "ఏమీ? మీరు నాలో అల్లాహ్ విషయంలో వాదిస్తున్నారా? వాస్తవానికి ఆయనే నాకు సన్మార్గం చూపించాడు. మరియు మీరు ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములుగా) కల్పించిన వాటికి నేను భయపడను. నా ప్రభువు ఇచ్చలేనిది (ఏదీ సంభవించదు). నా ప్రభువు సకల వస్తువులను (తన) జ్ఞానంతో ఆవరించివున్నాడు. ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?"

81. "మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములు)గా కల్పించిన వాటికి నేనెలా భయపడాలి? వాస్తవానికి, ఆయన మీకు ఏ విధమైన ప్రమాణం ఇవ్వనిదే, మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించి కూడా భయపడటం లేదే? కావున ఈ రెండు పక్షాల వారిలో ఎవరు శాంతి పొందటానికి అర్హులో! మీకు తెలిస్తే చెప్పండి?"

82. ఎవరైతే విశ్వసించి, తమ విశ్వాసాన్ని షిర్కాతో⁴³ కలుషితం చేయరో! అలాంటి వారికి శాంతి ఉంది. మరియు వారే సన్మార్గంలో ఉన్నవారు.

83. మరియు ఇదే మా వాదన, దానిని మేము ఇబ్రాహీమ్ కు, తన జాతి వారికి వ్యతిరేకంగా ఇచ్చాము. మేము కోరినవారికి ఉన్నత స్థానాలను ప్రసాదిస్తాము.⁴⁴ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు (జ్ఞానసంపన్నుడు).

84. మరియు మేము అతనికి (ఇబ్రాహీమ్ కు) ఇస్ హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ లను ప్రసాదించాము.⁴⁵ ప్రతి ఒక్కరికీ సన్మార్గం చూపాము.

وَ حَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ اتَّخَذْتُنِي فِي
اللَّهِ وَ قَدْ هَدَانِ ۗ وَ لَا أَخَافُ مَا
تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يُشَاءَ رَبِّي شَيْئًا
وَ سِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

وَ كَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَ لَا
تَخَافُونَ أَنْكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا
لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا ۗ فَآيُ
الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۗ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ
بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿٥٢﴾

وَ تِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
قَوْمِهِ ۗ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ ۗ إِنَّ
رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

وَ هَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ ۗ كُلًّا
هَدَيْنَا ۗ وَ نُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ ۗ

43) ఇక్కడ "జిల్కా" - అంటే షిర్కా అని అర్థం. చూడండి, 31:13 "నిశ్చయంగా, షిర్కా (బహుమతీవారాధన) గొప్ప దుర్మార్గం." ('స. యు'ఖారీ, తఫ్సీర్ సూరతుల్-అన్-అమ్).

44) చూడండి, 4:125.

45) చూడండి, 11:71.

అంతకు పూర్వం నూహ్‌కు సన్మార్గం చూపాము. మరియు అతని సంతతిలోని వారైన దావూద్, సులైమాన్, అయ్యూబ్, యూసుఫ్, మూసా మరియు హారూన్‌లకు మేము (సన్మార్గం చూపాము). మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు తగిన ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

85. మరియు 'జకరియ్యూ, యహ్యా, 'ఈసా మరియు ఇల్వాన్‌లకు ⁴⁶ కూడా (సన్మార్గం చూపాము). వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ సద్వర్తనులే!

86. మరియు ఇస్మా'యీల్, అల్-యస'అ, యూసుఫ్ మరియు లూ'త్‌లకు ⁴⁷ కూడా (సన్మార్గం చూపాము). ప్రతి ఒక్కరికీ (వారి కాలపు) సర్వలోకాల వాసులపై ఘనతను ప్రసాదించాము.

87. మరియు వారిలో నుండి కొందరి తండ్రి-తాతలకు, వారి సంతానానికి మరియు వారి సోదరులకు కూడా మేము (సన్మార్గం చూపాము). మేము వారిని (మా సేవ కొరకు) ఎన్నుకొని, వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.

88. ఇదే అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం. దీని ద్వారా ఆయన తన దాసులలో తాను కోరినవారికి సన్మార్గంచూపుతాడు. ఒకవేళ వారు అల్లాహ్‌కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పిస్తే, వారు చేసిన

مِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ وَ أَيُّوبَ وَ يُوسُفَ وَ مُوسَى وَ هَارُونَ ۗ وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٦﴾

وَ زَكَرِيَّا وَ يَحْيَى وَ عِيسَى وَ إِبْرَاهِيمَ ۗ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٧﴾

وَ إسماعِيلَ وَ الْيَسَعَ وَ يُونسَ وَ لُوطًا ۗ وَ كَلَّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٨﴾

وَ مِنْ آبَائِهِمْ وَ ذُرِّيَّتِهِمْ وَ إِخْوَانِهِمْ وَ اجْتَبَيْنَاهُمْ وَ هَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٩﴾

ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَ لَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٥٠﴾

46) చూడండి, 37:123. ఇల్వాన్ (Elijah ('అ.స.), హారూన్ ('అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బాల్బక్ నగరం. ఇల్వాన్ (ఎలియూ) యూదుల (షిఖూ) ప్రవక్త. ఇతను ఫలస్తీన్ ఉత్తర భాగంలో అహబ్ మరియు అహజయూ రాజుల కాలంలో ఉన్నారు, (దాదాపు 9వ క్రీ. శకానికి ముందు). ఇతని తరువాత అల్-యస'అ (Elisha, 'అ.స.) ప్రవక్తగా వచ్చారు.

47) లూ'త్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సోదరుడైన హారాన బిన్-ఆజర్ కుమారుడు. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.), లూ'త్ ('అ.స.) యొక్క చిన్నాన్న. కాని అతను కూడా ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క సంతతిలోనివారిగా పరిగణించబడ్డారు. ఖుర్ఆన్‌లో ఇటువంటి ఉదాహరణ మరొకటి ఉంది. ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) య'అఖూబ్ ('అ.స.) యొక్క తండ్రిగా పరిగణించబడ్డారు. వాస్తవానికి అతను, య'అఖూబ్ ('అ.స.) యొక్క పెద్దనాన్న (Paternal Uncle). చూడండి, 2:133.

సత్కార్యాలన్నీ వృధా అయిపోయేవి! ⁴⁸

89. వీరే, మేము గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవిని ప్రసాదించినవారు. కాని వారు దీనిని (గ్రంథాన్ని / ప్రవక్త పదవిని) తిరస్కరించి నందుకు! వాస్తవానికి మేము, దీనిని ఎన్నడూ తిరస్కరించని ఇతర ప్రజలను, దీనికి కార్యకర్తలుగా నియమించాము. ⁴⁹

90. ఇలాంటి వారే అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం పొందిన వారు. కావున నీవు వారిమార్గాన్నే అనుసరించు. వారిలో ఇలా అను: "నేను దీనికి బదులుగా మీ నుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగను. ఇది కేవలం సర్వలోకాల (వారి) కొరకు ఒక హితోపదేశం మాత్రమే."

91. మరియు వారు: "అల్లాహ్, ఏ మానవుని పైననూ ఏమీ అవతరింపజేయలేదు." ⁵⁰ అని పలికినప్పుడు, వారు (అవిశ్వాసులు) అల్లాహ్‌ను గురించి తగురీతిలో అంచనావేయలేదు. వారిలో ఇలా అను: "అయితే! మానవులకు జ్యోతి మరియు మార్గదర్శిని అయిన గ్రంథాన్ని, మూసాపై ఎవరు అవతరింపజేశారు? దానిని మీరు (యూదులు) విడిపత్రాలుగా చేసి (దానిలోని కొంత భాగాన్ని) చూపుతున్నారు మరియు చాలా భాగాన్ని దాస్తున్నారు. మరియు దాని నుండి మీకూ మరియు మీ తండ్రి-తాతలకూ తెలియని విషయాల జ్ఞానం ఇవ్వబడింది కదా?" ఇంకా ఇలా అను: "అల్లాహ్‌యే (దానిని అవతరింపజేశాడు)." ఆ పిదప వారిని, వారి పనికి మాలిన వివాదంలో పడి ఆడుకోనివ్వ!

أُولَئِكَ الَّذِينَ اتَّيْنُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَ النَّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿٤٨﴾
 أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبْهَلَ عَنْهُمُ الْفِتْرَةَ قُلْ لَا آسَأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ ﴿٤٩﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَ هُدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَ تُخْفُونَ كَثِيرًا وَ عَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَ لَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٥٠﴾

48) ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.త.), 18 మంది ప్రవక్తలను పేర్కొని: "వారు ఖిర్కా చేసి ఉంటే వారి సత్కార్యాలు వృధా అయిపోయేవి." అని అన్నాడు. ఇదే విధంగా అల్లాహుత'అలా ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను సంబోధించి అన్న దానికి చూడండి, 39:65.

49) ఈ కార్యకర్తలు అంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క అనుచరులు (ర'ది.అస్థమ్ లు) మరియు తరువాత వచ్చే విశ్వాసులు అని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు.

50) చూడండి, 10:2 మరియు 17:94.

92. మరియు మేము అవతరింపజేసిన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) ఎన్నో శుభాలు గలది. ఇది ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను ధృవపరుస్తోంది. మరియు ఇది ఉమ్మల్-ఖురా (మక్కా) ⁵¹ మరియు దాని చుట్టుప్రక్కలలో ఉన్న వారిని హెచ్చరించటానికి అవతరింపజేయబడింది. మరియు పరలోకము నందు విశ్వాసమున్న వారు దీనిని (ఈ గ్రంథాన్ని) విశ్వసిస్తారు. మరియు వారు తమ సమాజాలను క్రమబద్ధంగా పాటిస్తారు.

93. మరియు అల్లాహ్‌పై అబద్ధపు నిందమోపే వానికంటే, లేదా తనపై ఏ దివ్యజ్ఞానం (హీహ) అవతరించక పోయినప్పటికీ: "నాపై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడింది." అని చెప్పేవాని కంటే, లేదా: "అల్లాహ్ అవతరింపజేసినటువంటి విషయాలను నేను కూడా అవతరింపజేయగలను." అని పలికేవానికంటే, మించిన దుర్మార్గుడు ఎవడు? దుర్మార్గులు మరణవేదనలో ఉన్నప్పుడు దేవదూతలు తమ చేతులు చాచి: "మీ ప్రాణాలను వదలండి! అల్లాహ్‌పై అసత్యాలు పలుకుతూ ఉన్నందువలన మరియు ఆయన సూచనల పట్ల అనాదరణ చూపటం వలన, ఈ రోజు మీకు అవమానకరమైన శిక్ష విధించబడుతుంది!" ⁵² అని అంటూ ఉండే దృశ్యాన్ని నీవు చూడగలిగితే ఎంత బాగుండేది! ⁵³

94. మరియు వాస్తవంగా, మేము మొదటి సారి మిమ్మల్ని పుట్టించినట్లే, మీరిప్పుడు మా వద్దకు ఒంటరిగా వచ్చారు. మరియు మేము ఇచ్చినదంతా, మీరు మీ వీపుల వెనుక వదలి

و هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبْرَكًا مُصَدِّقًا
الَّذِي بَيَّنَّ بَدَائِهِ وَإِنْتِزَارَ أَمْرِ الْقُرَى
وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى
صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ
شَيْءٌ وَ مَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي
غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطَوَا
أَيْدِيَهُمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ
تُجْرُونَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَ كُنتُمْ
عَنِ الْآيَاتِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا
خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ تَرَ كُنتُمْ
مَآءًا وَ تَرَ كُنتُمْ وَ مَا تَرَى

51) అదే అల్లాహ్ (సు.త.) ఆరాధన కోరకు మొట్టమొదట నిర్మించబడిన ఆలయం క్ అబహ్. అదే ఖైబ్, అదే మక్కా. (తబరీ, ఇబ్నె-అబ్బాస్ ర'ది. అ. కథనం ఆధారంగా). చూ. 3:96.

52) ఇక్కడ పేర్కొన్న శిక్ష చనిపోయిన తరువాత మరియు పునరుత్థానదినానికి ముందు ఉండే బ్రహ్మాండకాలంలో ఇవ్వబడే శిక్ష.

53) చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నం. 450 మరియు 422.

వచ్చారు. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించిన మీ సిఫారసు దారులను, మేము మీతోపాటు చూడటం లేదే! వాస్తవంగా ఇప్పుడు మీ మధ్య ఉన్న సంబంధాలన్నీ తగిపోయాయి మరియు మీ బ్రతుకులన్నీ మిమ్మల్ని త్యజించాయి. (7/8)

95. * నిశ్చయంగా, ధాన్యమును మరియు ఖడ్మూరపు బీజాన్ని చిల్చి (మొలకెత్తజేసే) వాడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే సజీవమైన దానిని, నిర్జీవమైనదాని నుండి తీస్తాడు, మరియు నిర్జీవమైన దానిని సజీవమైనదాని నుండి తీస్తాడు. ఆయనే, అల్లాహ్! అయితే మీరెందుకు మోసగింప బడుతున్నారు (సత్యం నుండి మరలింప బడుతున్నారు)?

96. ఆయనే (రాత్రి చీకటిని) చిల్చి ఉదయాన్ని తెచ్చేవాడు. మరియు రాత్రిని విశ్రాంతి కొరకు చేసినవాడు మరియు సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి (కాల) గణన కొరకు నియమించిన వాడు.⁵⁴ ఇవన్నీ ఆ సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని, నియామకాలే!

97. రియు ఆయనే మీ కొరకు చీకట్లలో - భూమి మీద మరియు సముద్రంలో - మార్గాలను తెలుసుకోవటానికి, నక్షత్రాలను పుట్టించాడు.⁵⁵ వాస్తవానికి, ఈ విధంగా మేము జ్ఞానవంతుల కొరకు మా సూచనలను వివరించి తెలిపాము.

مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمْ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَ ضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٨﴾

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَاتَّقُوا اللَّهَ ﴿٧٩﴾

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَ جَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا ذَلِكُمْ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٨٠﴾

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

54) చూడండి, 7:54, 10:5, 36:40.

55) నక్షత్రాలను గురించి అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క మూడు ఆదేశాలను అబూ-ఖతాదా (ర'ది. 'అ.) ఇలా వివరించారు: (i) దగ్గరి ఆకాశాన్ని మేము నక్షత్రాలలో అలంకరించాము (67:5); (ii) వైతానులను తరిమే కొరవిగా మరియు (iii) ఈ ఆయత్లో చెప్పింది - చీకట్లలో మార్గాలు తెలుసుకోవటానికి. కావున నక్షత్రాలలో ఎవరైనా ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలను వెతికితే! వారు తప్పుదారిలో పడ్డవారే. ('సహీహ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4). ఇంకా చూడండి, అబూ-దావూద్ 'హదీస్' నం. 3905. కాబట్టి నక్షత్రాల ద్వారా భవష్యత్తు చెప్పడం మొదలైనవి ఊహాగానాలే! అవి ఫరీయత్కు విరుద్ధమైనవి. కావున వీటిని మంత్రజాలపు ఒక భాగంగా పేర్కొనబడింది.

98. మరియు ఆయనే మిమ్ముల్ని ఒకేవ్యక్తి (ప్రాణి) నుండి పుట్టించి, తరువాత నివాసం మరియు సేకరించబడే స్థలం⁵⁶ నియమించాడు. వాస్తవంగా, అర్థంచేసుకునే వారికి ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను వివరించాము.

99. మరియు ఆయనే ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించాడు. తరువాత దాని ద్వారా మేము సర్వరకాల వృక్షకోటిని ఉద్భవంపజేశాము.⁵⁷ మరియు దాని నుండి మేము పచ్చని ఫైరును పండించాము. వాటిలో దట్టమైన గింజలను పుట్టించాము. మరియు ఖర్జూరపువెట్ల గెలల నుండి క్రిందికి వ్రేలాడుతున్న పండ్లగుత్తులను, ద్రాక్ష, జైతూన్ మరియు దానిమ్మ తోటలను (పుట్టించాము). వాటిలో కొన్ని ఒకదానినొకటి పోలి ఉంటాయి,⁵⁸ మరికొన్ని ఒకదానినొకటి పోలి ఉండవు. ఫలించినప్పుడు వాటి ఫలాలను మరియు వాటి పరిపక్వాన్ని గమనించండి. నిశ్చయంగా వీటిలో విశ్వసించేవారికి సూచన లున్నాయి.

100. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) సృష్టించిన జన్నాతులను, అల్లాహ్ కే సాటిగా (భాగ-స్వాములుగా) కల్పిస్తున్నారు. మూడో త్వంతో ఆయనకు కుమారులు, కుమార్తెలు ఉన్నారని ఆరోపిస్తున్నారు.⁵⁹ ఆయన సర్వ లోపాలకు అతీతుడు, వారి ఈ కల్పనలకు మహోన్నతుడు.⁶⁰

وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ

فَصَلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

وَ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ

فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ
حَبًّا مُتَوَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ

طَلْحِهَا قَنَاطِئٌ دَانِيَةٌ وَ جَنَّاتٍ مِنْ
أَعْنَابٍ وَ الزَّيْتُونِ وَ الرِّمَّانِ

مُشْتَبِهًا وَ غَيْرِ مُتَشَابِهٍ أَنْظُرُوا إِلَى
ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَُمْ

لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

وَ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَ خَلَقَهُمْ
وَ خَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَ بَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ

سُبْحٰنَهُ وَ تَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٠٠﴾

56) ముస్తఖరున్: నివాసం. మున్'అద్'ఉన్: కూడబెట్టబడే స్థలం, కొట్టు, గిడ్డంగి లేక సేకరించ బడే స్థలం. వ్యాఖ్యాతలు ముస్తఖరున్ అంటే తల్లి గర్భకోశం, లేక భూమి, అని మరియు మున్' అద్'ఉన్ అంటే తండ్రి నడమము / రొండ్డి, లేక గోరి / సమాధి. అని అభిప్రాయపడ్డారు.

57) ప్రతి జీవని అల్లాహ్ (సు.త.) నీటినుండి పుట్టించాడు. చూడండి, 21:30.

58) అంటే కొన్ని విషయాలలో అవి ఒకదానికొకటి పోలివున్నా, ఇతర విషయాలలో వాటి మధ్య పోలికలుండవు. అంటే వాటి ఆకులు పోలి ఉండవచ్చు, కాని వాటి ఫలాల, రుచి, రంగు మరియు వాసన పరిమాణాల విషయంలో వేరుగా ఉండవచ్చు. ఉదా: వేర్వేరు రకాల మామిడి పండ్లు.

59) చూడండి, 19:92.

60) సుబ్'హాన్: సర్వలోపాలకు అతీతుడు, చూడండి, 2:32, 42:11 మరియు 112:4.

101. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఏ నమూనా లేకుండా ఆరంభించినవాడు. ⁶¹ నిశ్చయంగా, ఆయనకు జీవన సహవాసియే (భార్యయే) లేనప్పుడు ఆయనకు కొడుకు ఎలా ఉండగలడు? ⁶² మరియు ప్రతి దానిని ఆయనే సృష్టించాడు. ⁶³ మరియు ఆయనే ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలిసినవాడు.

102. ఆయనే, అల్లాహ్! మీ ప్రభువు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడవలేడు. ఆయనే సర్వానికి సృష్టికర్త. ⁶⁴ కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. మరియు ఆయనే ప్రతిదాని కార్యకర్త. ⁶⁵

103. ఏ చూపులు కూడా ఆయనను అందుకోలేవు ⁶⁶ కాని ఆయన (అన్ని) చూపులను పరివేష్టించి ఉన్నాడు. మరియు ఆయన సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు. ⁶⁷

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اٰتٰى يَكُوْنُ لَهُ وَلَدٌ وَّ لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَّ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَّ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۶۱﴾

ذٰلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاَعْبُدُوْهُ وَّ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿۶۲﴾

لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَّ هُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَّ هُوَ الْلطِيْفُ الْخَبِيْرُ ﴿۶۳﴾

61) బదీ'ఉ, అల్-బదీ'ఉ (95): *The Innovator*, ఆరంభకుడు. చూడండి, 2:117.
 62) చూడండి, 2:116, మరియు 'స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం. 9.
 63) చూడండి, 4:117, 19:44, 34:41, 36:60.
 64) 'ఖాలిఖ్, అల్-'ఖాలిఖు (12): *The Creator*, సృష్టికర్త. The Creator of all things. చూడండి, 59:24. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. అల్-'ఖల్లాఖ్, సృష్టికర్తయిలో పరిపూర్ణుడు, సముచిత రూపం శక్తిసామర్థ్యాలను ఇచ్చి తీర్చిదిద్ది అత్యుత్తమంగా సృష్టించేవాడు. చూడండి, 15:86.
 65) వక్'లున్, అల్-వక్'లు (53): *The Trustee*, కార్యకర్త. కార్యసాధకుడు, కార్య నిర్వాహకుడు, Overseer, Guardian, సాక్షి, బాధ్యుడు, సంరక్షకుడు, ధర్మకర్త. చూడండి, 3:173.
 66) ఇహలోక జీవితంలో ఎవ్వరూ కూడా ఆయనను చూడలేరు. కాని పునరుత్థాన దినమున సత్పురుషుల ముఖాలు అల్లాహ్ (సు.త.)ను చూసి కళ్ళకళ్ళలాడుతుంటాయి, (75:22-23).
 67) అల్-ల'తీఫు (31): *The Subtle*, సూక్ష్మగ్రాహి. Un-Fathomable, Gentle. అతి సూక్ష్మ గ్రహణశక్తి గల, సూక్ష్మబుద్ధి గల, విస్తారమైన తెలివి యుక్తి గలవాడు, అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రతి చిన్నదానిని తెలుసుకోగలడు. కాని ఆయనను ఎవ్వరూ తెలుసుకోలేరు.
 అల్-'ఖబీరు (32): *The All-Aware*, సర్వపరిచితుడు, అంతా ఎరిగినవాడు, చూ, 6:18.
 అల్-ల'తీఫు అల్-'ఖబీరు: ఈ రెండుపదాలు ఖుర్ఆన్ లో చాలామట్టుకు కలసి వచ్చాయి. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూ, 22:63, 31:16, 33:34 మరియు 67:14.

104. వాస్తవానికి ఇప్పుడు మీ ప్రభువు తరపు నుండి నిదర్శనాలు వచ్చాయి. కావున వాటిని ఎవడు గ్రహిస్తాడో తన మేలుకే గ్రహిస్తాడు! మరియు ఎవడు అంధుడిగా ఉంటాడో అతడే నష్టపోతాడు: ⁶⁸ "మరియు నేను మీ రక్షకుడను కాను." (అని అను).

105. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు): "నీవు ఎవరి వద్దనో నేర్చుకున్నావు." అని అనాలని మరియు తెలివి గలవారికి (సత్యాన్ని) స్పష్ట పరచుటకూను, మేము మా సూచనలను ఈ విధంగా వివరిస్తూ ఉంటాము. ⁶⁹

106. నీవు నీ ప్రభువు తరపు నుండి అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (హబీని) అనుసరించు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. మరియు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించే వారి నుండి విముఖుడవగు.

107. మరియు అల్లాహ్ సంకల్పించి ఉంటే! వారు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించి ఉండేవారుకాదు. ⁷⁰ మరియు మేము నిన్ను వారిపై రక్షకునిగా నియమించ లేదు. నీవు వారి కొరకు బాధ్యుడవు (కార్యకర్తవు) కావు. ⁷¹

108. మరియు - అల్లాహ్ ను వదలి వారు ప్రార్థిస్తున్న ఇతరులను (వారి దైవాలను) - మీరు దూషించకండి. ఎందుకంటే, వారు ద్వేషంతో,

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ
فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَ مَنْ عَمِيَ
فَعَلَيْهَا ۗ وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ۝

وَ كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ وَ لِيَقُولُوا
دَرَسَتْ وَ لِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝

اتَّبِعْ مَا وَحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۚ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ ۚ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا ۗ وَ مَا
جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۗ وَ مَا أَنْتَ
عَلَيْهِمْ بِكَايِلٍ ۝

وَ لَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدُوًّا بِغَيْرِ عِلْمٍ

68) చూడండి, 17:15.

69) చూడండి, 25:4-5. ఇంకా చూడండి ఈ ఆయత్ యొక్క తాత్పర్యం కొరకు, నోబుల్ ఖుర్ ఆన్ మరియు ము'హమ్మద్ జానాగడి, (మదీనహ్ మునవ్వరహ్ ప్రచురణలు).

70) చూడండి, 2:253 మరియు 6:35.

71) అంటే నీకు వారిపై ఎట్టి అధికారం లేదు. ఒకవేళ దైవప్రవక్త ('స'అస)కు అల్లాహ్ (సు.త.) ఇతరులపై అధికారం ఇచ్చి ఉంటే, అతను తన పినతండ్రి అబూ-తాలిబ్ ను బలవంతంగా ముస్లిం చేసి ఉండేవారు. ఎందుకంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) తండ్రి వంటి తన పోషకుణ్ణి తెలిసి ఉండి కూడా నరకాగ్నిలోకి ఎలా పోనివ్వగలరు.

అజ్ఞానంలో అల్లాహ్ ను దూషించవచ్చు! ఈ విధంగా మేము ప్రతి జాతికి, వారి కర్మలు (ఆచారాలు) వారికి ఆకర్షణీయంగా కనబడేటట్లు చేశాము. తరువాత వారి ప్రభువు వైపునకు వారి మరలింపు ఉంటుంది; అప్పుడు వారికి వారి చేష్టలు తిలుపబడతాయి.

109. మరియు వారు: "ఒకవేళ మావద్దకు అద్భుత సూచన (మహిమ) వస్తే, మేము తప్పక విశ్వసిస్తాము." అని అల్లాహ్ పేరుతో గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తారు. వారితో అను: "నిశ్చయంగా, అద్భుత సూచనలు (మహిమలు) అల్లాహ్ వశంలేనే ఉన్నాయి. ⁷² ఒకవేళ అవి (అద్భుత సూచనలు) వచ్చినా, వారు విశ్వసించరని (ఓ ముస్లింలారా!) మీకు ఏవిధంగా గ్రహింప జేయాలి?"

110. మరియు వారు మొదటిసారి దీనిని ఎలా విశ్వసించలేదో, అదే విధంగా వారి హృదయాలను మరియు వారి కన్నులను మేము త్రిప్పివేస్తాము. మరియు మేము వారిని వారి తలబిరుసుతనంలో అంధులై తిరగటానికి వదలిపెడతాము.

كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٩﴾

وَاقْسُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيِّمَانِهِم لِمَن
جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِّيُؤْمِنَنَّ بِهَا ۚ قُلْ إِنَّمَا
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ
أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١١٠﴾

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا
لَمْ يُؤْمِنُوا بِآيَةِ أُولَىٰ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾